

Kėdainiuose buvo deginami pesticidai, tinkamai neištyrus galimų pasekmių

Vilnius, gruodžio 8 d. (AGEP) – Kėdainių rajono vadovai, ekologai ir higienistai mano, kad pesticidų deginimo eksperimentui Kėdainių Chemijos gamykloje nebuvo tinkamai pasiruošta, o rajono valdžia ir gyventojai nebuvo pakankamai apie eksperimentą informuoti.

Kėdainių rajono meras Viginas Kisielius spaudos konferencijoje Vilniuje pažymėjo, kad vyriausybės nutarimas dėl eksperimento Kėdainių Chemijos gamykloje buvo neteisėtas, nes ministrų kabinetas pirmiausia turėjo panaikinti 1990 m. gruodžio mėnesio Kėdainių rajono tarybos nutarimą nediegti mieste ir rajone jokių naujų kenksmingų technologijų. Tai nesiskaitymas su savivaldybe, mano meras V. Kisielius.

Pasak jo, eksperimentui nebuvo tinkamai pasiruošta, nes rajono ekologai nurodė 15 reglamento klaidų, kurių, nepaisydami premjero Adolfo Šleževičiaus nurodymu, eksperimentas vykdymo metu neįvyko. Meras taip pat pabrėžė, kad pesticidai nebuvo tinkamai sandėliuojami, todėl gamyklos technikos direktorius nubaustas 1,000 litų bauda.

Nors Kėdainių vadovai prašė, nebuvo pasirūpinta iranga, kuri leistų nustatyti, kokios medžiagos per kamina pateks į aplinką. Dabar, sakė meras Viginas Kisielius, jau gautas oficialus atsakymas, kad esant aukštai temperatūrai, deginimo procese gali susidaryti nuodingi junginiai – furanai ir dioksina.

Tuo tarpu Aplinkos apsaugos ministerija teigė, kad šių medžiagų išskyrimo Lietuvoje neįmanoma nustatyti. Kaip tuomet savivaldybei tikėti, kad eksperimentas atliktas labai gerai ir buvo nekenksmingas, klausė meras.

Rajono vyriausiasis ekologas Kazimieras Sidlauskas toje pačioje spaudos konferencijoje sakė turįs dviejų institutų Rusijoje ir Vokietijoje adresus, kurie galėtų iširti, ar furanai bei dioksina pateko į aplinką.

Kėdainių gyventojai, kaip ir visi Lietuvoje, nori spręsti netinkamų pesticidų problemą, sakė K. Sidlauskas, tačiau eksperimentui nebuvo tinkamai pasiruošta. Be to, jis pabrėžė, kad Kėdainių rajonui iki šiol taip ir nepateikta ataskaita apie eksperimentą.

Kad eksperimentas buvo nepavojingas, abejoja ir rajono higienos centro vyriausioji gydytoja Onutė Šulcienė. Ji taip pat sutiko, kad netinkamų pesticidų utilizavimo problema reikia spręsti ir pritarė tokiai vyriausybės programai.

Aplinkos apsaugos ministerijos duomenimis, iš viso Lietuvoje dabar yra 2,200 tonų netinkamų pesticidų, kurie saugomi daugiau nei 900-se sandėliu. Maždaug pusėje sandėlių ilgiau laikyti pesticidus visiškai neįmanoma, nes jie kelia didelę grėsmę aplinkai ir žmonėms. Ypač kenkia pesticidų gaisrai, kurių per pastaruosius trejus metus įvyko šeši ir per kuriuos į orą išleista labai nuodingų cheminių junginių.

Tautininkai susirūpinę Kėdainių oru

Vilnius, gruodžio 8 d. (Elta) – Seimo tautininkų frakcija pareiškė susirūpinimą, kad Kėdainių chemijos gamykloje lapkričio pabaigoje buvo sudeginta 300 kilogramų pesticido DDT ir 200 kilogramų pesticido 2-4D.

Frakcijos seniūnas Leonas Milčius penktadienį spaudos konferencijoje sakė, kad netinkamų naudoti pesticidų deginimo Kėdainiuose ir Akmenėje eksperimentui nėra tinkamai pasiruošta.

Spaudos konferencijoje dalyvavę Kėdainių meras Vygantas Kisielius, savivaldybės vyriausiasis ekologas Kazimieras Sidlauskas ir rajono higienos centro vyriausioji gydytoja Onutė Šulcienė pabrėžė, jog pesticidų deginimo programa nederinta su vietos valdžios institucijomis bei rajono tarybomis, kurioms pavesta kontroliuoti sanitarinę būklę. Be to, buvo pateikti duomenys, rodantys, kad dėl atmosferos užterštumo Kėdainių rajone, kur yra didelė chemijos gamykla, bendras sergamumams, ypač kvėpavimo takų ligomis, ir taip yra daug didesnis negu kituose regionuose.

Lietuvos Tautininkų Sąjunga išplatino pareiškimą, kuriame siūloma, kad Aplinkos apsaugos ministerija pateiktų Kėdainių rajono savivaldybei ir Visuomenės sveikatos centrui išsamius pesticidų deginimo eksperimento metu nustatytus atmosferos užterštumo duomenis, o Sveikatos apsaugos ministerija sudarytų komisiją ir išanalizotų priežastis, kodėl Kėdainių rajono gyventojai, ypač vaikai lapkričio mėnesį turėjo žymiai daugiau susirgimų, nei lig šiol.

Gruodžio 3 d. Vilniuje, miesto savivaldybėje „Laisvojo žodžio fondo“ sukviešti įvairių visuomenės informavimo priemonių atstovai nutarė kurti nuolat prie fondo veikiančią konsultacinę tarnybą. Į forumą buvo kviešti aukščiausieji Lietuvos pareigūnai. Atvyko Seimo pirmininkas ir jo pavaduotojas bei Seimo nariai, konservatoriai Andrius Kubilius ir Gediminas Vagnorius. Nuotraukoje, forumo metu kalbasi Tėvynės Sąjungos valdybos pirmininkas G. Vagnorius, Vilniaus miesto meras Alis Vidūnas ir Vilniaus televizijos vadovas V. Kvietkauskas.

Nuotr. P. Lileikio „Lietuvos ryte“

Konservatoriams nepatinka Seimui teikiamas biudžeto projektas

Vilnius, gruodžio 6 d. (AGEP) – Finansų ministras Reinoldis Šarkinas ir Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas Feliksas Kolosauskas tikėjosi, kad Seimas priims patikslintą 1996 m. valstybės biudžetą. Jame numatyta 4,8 milijardų litų pajamos ir 5,5 milijardų litų išlaidos. Patikslinto biudžeto deficitas padidėjo 52 milijonais litų.

Spaudos konferencijoje R. Šarkinas pabrėžė, jog dabar sunku išvengti biudžeto deficito. Kuo didesnę deficitą dalį bus siekiama finansuoti iš Lietuvos vertybinių popierių (bonų) pardavimo užsienyje. Pasiūlymai pateikti kelioms vertybinių popierių kompanijoms ir tariamasi dėl vienos emisijos gegužės mėnesį, o kitos – kitų metų pabaigoje, sakė R. Šarkinas.

Ministras pabrėžė, kad kuo mažiau biudžeto deficitui padengti bus paimama iš vidaus rinkos, tuo daugiau šalies bankuose bus kreditinių išteklių ir tuo jie bus pigesni.

Valstybės pajamų dalis, pasak ministro, gana įtempta, tačiau įmanoma igyvendinti. Kiekvieną mėnesį biudžetas vidutiniškai turės gauti apie 590 milijonus litų pajamų. Tokias išlaidas šiemet pavyko gauti tik spalio mėnesį – 603 milijonai.

Indėlininkai dalijasi EBSW nuosavybę

Vilnius, gruodžio 1 d. (AGEP) – Su Kauno Holdingo kompanijos indėlininkais daugiausia atsiskaitome prekėmis. Iš EBSW firmos (kur nuėjo investitorių indėliai) sandėliu žmonės už savo indėlius pasiima buitines technikas ar drabužius, rašo „Lietuvos rytas“.

Kauno Holdingo kompanijos indėlininkams už skolas parduoti Palangos poilsio namai „Linai“. Šią vasarą „Line“ nebuvo tuščių kambarių. Rudenį ir žiemą poilsio namuose būna užimta apie 30% vietų.

Klaipėdos indėlininkų atstovo teigimu, bandoma surinkti indėlininkų sutarčių už 11 milijonų litų. Tuomet bus galima išigyti 1 lito vertės akcijų už 1,15 milijonus litų. Vieno kvadratinio metro kainą poilsio namuose vertinama 840 litų (210 dol.). Perėmus „Linai“, numatoma svarstyti galimybes akcijas pakeisti kambariais.

nus litų. F. Kolosauskas pabrėžė kitų metų biudžeto projekto socialinę orientaciją. Socialinėms reikmėms skiriama 50,3% visų biudžeto išlaidų, o kartu su dotacijomis žemės ūkiui, ši dalis sudarys per 70%.

Biudžeto prioritetai – švietimas, sveikatos apsauga, socialinė apsauga ir žemės ūkis. Be to, pasak F. Kolosausko, priimant biudžetą, bus siūloma patvirtinti protokolą, numatantį, kad pajamos, kurios viršys biudžetą numatytą sumą, bus skiriamos šioms prioritetinėms reikmėms.

Lygindamas numatomą išlaidų dalį su šiemetiniu biudžetu, Feliksas Kolosauskas sakė, kad išlaidos valstybės valdymui didėja 25,7%, tuo tarpu visos biudžetas paaugo 31,6%. Išlaidos švietimui išaugs 40,1%, sveikatos apsaugai – 41,9%, socialiniam draudimui, globai ir aprūpinimui – 79,6%, žemės ūkiui – 36,8%.

Tačiau konservatoriai ketvirtadienį žada nepritarti biudžeto projektui. Seimo konservatorių frakcijos seniūnas Kęstutis Skrebys kitoje spaudos konferencijoje teigė, kad biudžeto projektas yra „pravalgytojiškas ir vienadienis“. Pasak jo, biudžete nenumatyti svarbesni Lietuvos prioritetai. Konservatorių nuomone, tai turėtų būti nacionalinis saugumas, švietimas, sveikata ir ekonomijos augimas.

Kaip smūgį smulkiems verslininkams K. Skrebys įvertino planus iki 45% padidinti gyventojų pajamų mokeskį. Jis teigė, kad yra kitų būdų gauti didesnes pajamas. Remdamasis Tarpautinio Valiutos Fondo statistika, K. Skrebys teigė, kad Estijoje ir Latvijoje per biudžetą perskirstoma apie 35% bendrojo vidaus produkto, tuo tarpu Lietuvoje – apie 25%.

Kalbėdami apie numatytą biudžeto deficitą, konservatoriai teigia, kad LDDP suplanavo kuo geriausias sąlygas savo kadencijos pabaigai, ir jai visiškai nerūpi, kas bus su valstybe po to.

Be to, teigė K. Skrebys, per biudžetą bus „pasidarytos savivaldybės“. Žurnalistams buvo išplatintas Lietuvos Savivaldybių Asociacijos atviras laiškas vyriausybei bei Seimo komitetams, kuriame teigiama, kad savivaldybių išlaidų lyginamoji dalis Lietuvos biudžete

Amb. Eidintas lankėsi Amoco įmonėje

Vašingtonas, gruodžio 11 d. – Lietuvos ambasadorius JAV Alfonsas Eidintas, lankdamasis Čikagoje gruodžio 8 d., susitiko su Amoco korporacijos viceprezidentu S. F. Gates, tarptautinės analizės direktoriumi A. S. Hagburg ir naftos produktų departamento pareigūnu J. T. Gerns. Su jais buvo aptarti Amoco korporacijos planai statyti poliesterolio įmonę Lietuvoje.

Kaip praneša Lietuvos ambasada, ambasadorius Eidintas atkreipė įmonės vadovų dėmesį, jog vienas iš Amoco padalinių pasirašė susitarimą su Latvijos vyriausybe tėti naftos žvalgą Baltijos jūros dalyje, kuri yra Lietuvos-Latvijos derybų objektas. Jis pareiškė, kad Lietuva laikysis tvirtos pozicijos tuo klausimu ir oficialiai yra išreiškusi savo neigiamą poziciją JAV vyriausybei dėl tokio pobūdžio Amoco korporacijos veiklos.

Istatymu nusikaltėliai turėtų atlyginti žalą

Vilnius, gruodžio 6 d. (AGEP) – Konservatoriai teigia rengiantys antimafijinių ir antikorporacinių įstatymų bloką. Šios partijos valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius trečiadienį spaudos konferencijoje sakė, kad šiais įstatymais siekiama persekioti nusikaltėlius grupuotes turintiu ir teisminiu požiūriu, ginti visuomenę ir sudrausminti valdininkus.

Pasak G. Vagnoriaus, du įstatymus konservatoriai jau parengė. Vienas jų turėtų priversti valdžios esančius asmenis atsivėlgti į galimas teises pasekmes. Kitu įstatymu konservatoriai siūlys įteisinti žalos atlyginimo garantijas asmenims, nukentėjusiems nuo nusikaltėlių išpuolių prieš visuomenę.

Konservatoriai teikia kitą pasiūlymą – arba būtų atlyginama visa nukentėjusiam padaryta žala, arba būtų atlyginama žala parodymus teisme teikiančiam liudytojams, visuomenės informavimo priemonėms, visuomeninėms organizacijoms.

Tokiu būdu, pasak G. Vagnoriaus, būtų sustabdytas visuomenės įbauginimas.

mažėja nuo 39% iki 34%. Laiške pabrėžiama, kad tai yra „valdyto centralizavimui ir savivaldos varžymo įrodymas“.

JAV pabaltiečiai palaiko JAV dalinių siuntimą į Bosniją

Vašingtonas, gruodžio 6 d. – Jungtinis Amerikos Pabaltiečių Komitetas, angliškai sutrumpinamas JBANC, jungiantis maždaug 1 milijoną JAV gyvenančių pabaltiečių, gruodžio 6 d. prarastose rezoliucijoje pareiškė paramą Bosnijos taikos planui ir JAV dalinių siuntimui į Bosniją taikai užtikrinti. „Amerikos dalinių buvimas Bosnijoje padės įvesti taiką šioje karo nuterioje šalyje“ rašoma JBANC pareiškimė.

„Esame įsitikinę, kad šis busis konfliktas, didžiąsias Europoje po Antrąjį pasaulinio karo, jau seniai turėjo priartėti prie išsprendimo. Tačiau, netauro, kad jo sprendimas įmanomas be Amerikos dalyvavimo“, rašoma JBANC pareiškimė. „Todėl Jungtinių Valstijų stiprus ir nuolatinis dalyvavimas Vidurio ir Rytų Europos saugumo užtikrinime yra gyvybiškai svarbus ne tik viso šio regiono, bet ir Jungtinių Valstijų saugumui“.

„Tai taip pat reiškia, kad dėl šių pastangų Balkanuose neturi sumažėti JAV pagalba kitoms šalims regione, kaip, pavyzdžiui, Baltijos valstybėms. Nukreipimas lėšų nuo Baltijos šalių neigiamai paveiktų pagrindinį tikslą visam šiam regionui – diegti demokratiją ir

kurti laisvos rinkos ekonominę sistemą“, rašoma Jungtinio Pabaltiečių Komiteto pareiškimė.

„JAV karių dalyvavimas Bosnijos Taikos plano užtikrinime sudaro puikią progą mūsų amerikietiškomis ginkluotoms pajėgoms bendrai dirbti su „Partnerystei vardan taikos“ programai priklausančiomis šalimis. Išugdytas pajėgumų vykdyti bendras misijas ir buvo „Partnerystės vardan taikos“ iniciatyvos pagrindas. Su Baltijos valstybių taikos palaikymo batalioną didėle dalimi sukūrė ir finansavo Jungtinės Valstijos, ir jis kartu su JAV pajėgomis veiks Tuzlos srityje“.

Jungtinis Amerikos Pabaltiečių Komitetas, kuriame dalyvauja Amerikos Lietuvių Taryba, Amerikos Latvių Sąjunga ir Amerikos Estų Nacionalinė Taryba, ragina JAV Kongresą remti Bosnijos Taikos Planą ir JAV dalinių siuntimą į Bosniją dalyvauti tarptautinėse taikos palaikimo pajėgose. Stiprus amerikiečių pajėgų pasirodymas šiame regione yra raktas, užtikrinantis Europos saugumo architektūrą po Šaltojo karo pabaigos, baigia savo pareiškimą Jungtinis Amerikos Pabaltiečių komitetas.

Tarptautinė konferencija apie mokesčių reformą

Vilnius, gruodžio 6 d. (AGEP) Gruodžio 8 d. Vilniuje prasidėjo didelė tarptautinė konferencija „Mokesčių reforma ekonomijos augimo labui“. Rengėjai – Fridricho Naumano Fondas, Lietuvos Laisvosios Rinkos Institutas (LLRI) ir Tarptautinis Finansinio ir Ekonominio Tyrimo Fondas.

Dviejų dienų konferencijoje dalyvavo mokesčių ekspertai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Olandijos, JAV, Didžiosios Britanijos, Vokietijos, taip pat Lietuvos Valstybinės mokesčių inspekcijos vadovai, vyriausybės ir Seimo nariai. Atidaryme kalbėjo premjeras A. Šleževičius.

Kaip spaudos konferencijoje trečiadienį sakė LLRI prezidentė Elena Leontjeva, pagrindinis konferencijos tikslas – parengti rekomendacijas kokia turėtų būti mokesčių sistema, kad ji galėtų užtikrinti ekonomijos augimą. Pasak jos, tokia sistema turėtų būti kuo paprastesnė ir veikianti, kiek įmanoma, automatiškai.

Elena Leontjeva teigė, kad dabartinė mokesčių sistema yra ydinga ir keistina, o mokesčių įstatymų pakeitimų projektus pavadino mėginimu pakreipti mokesčių reformą kita kryptimi.

Kaip didžiausias dabar veikiančios mokesčių sistemos trūkumas ji įvardijo 29% pelno mokeskį, neapmokestinamus dividendus, daugybę mokesčių lengvatų atgal ir verslą investuotam pelnui, mažoms bei vidutinėms įmonėms bei prioritetinėms pramonės šakoms. E. Leontjeva taip pat kritikavo kepinimus didinti gyventojų pajamų mokeskį.

Pasak E. Leontjevos, didelis dėmesys konferencijoje bus skiriamas LLRI pasiūlymui panaikinti pelno mokeskį. Ta tema

bus kalbama net dviejų ekspertų pranešimuose. Jų pagrindu ketinama suformuluoti konkrečias rekomendacijas, ką reikėtų daryti su pelno apmokestinimu ir kaip pertvarkyti kitus tiesioginius mokesčius – visų pirma, gyventojų pajamų ir socialinio draudimo mokesčius.

Antroji konferencijos darbo grupė nagrinės kapitalo investavimo Lietuvoje klūtis, patirtimi dalinsis užsienio investuotojai bei juos aptarnaujančių teisės bei audito firmų atstovai. Didelis dėmesys taip pat bus skirtas mokesčių reglamentuojančioms tarptautinėms sutartims.

Konferencijos dalyviai taip pat svarstys, kaip reikėtų pertvarkyti mokesčių administravimą. Elenos Leontjevos nuomone, dabar veiktis mokesčių administravimo įstatymus gali lengvai virsti politinio susidorojimo įrankiu. Bus svarstoma, kokia reikia teisinio mechanizmo, kad būtų subalansuoti mokesčių mokėtojų ir mokesčių inspekcijų santykiai ir kad mokesčių mokėtojais galėtų ginti savo teises.

Pranešėjai taip pat supažindins konferencijos dalyvius su Europos Sąjungos (ES) mokesčių politika, jos direktyvomis, kuriomis siekiama suvienodinti mokesčius, bus aptarta ES mokesčių nuostatų įtaka Lietuvai.

KALENDORIUS

Gruodžio 12 d.: Šv. M. Marija Gaudalupeje, Šv. Joana Pranciška de Chantal, vienuolė (mirė 1641 m.); Gilmintas, Vainė, Gaiuva.

Gruodžio 13 d.: Šv. Liucija, mergelė, kankinė (283-303 m. Sicilijoje); Odilija, Kastytis, Šviesis.

PREZIDENTINIAI RINKIMAI

E. RINGUS

Prezidentiniai rinkimai Lenkijoje praėjo be didelio susidomėjimo Amerikoje, be išsamių komentarų, be baimės, kad reikalai Rytų Europoje neina sklandžiai. Buvusio komunistinio „aparato“ (sporto ministro) laimėjimas didelės įtakos Lenkijos gyvenimui turbūt neturės, nes pradėtas persitvarkymas į laisvą rinką jau negali būti sustabdytas, ne tik buvusiose satelituose, bet pačioje buvusioje Sov. Sąjungoje. Tačiau kairiųjų laimėjimas Lenkijoje padrąsins kairinį elementą Rusijoje, kuris jau ir taip vis stiprėja.

Lech Wałęsa likimas truputį panašus į mūsų Vytauto Landsbergio. Abu jie daug prisidėjo prie išsilaisvinimo nuo komunistinio režimo, abiem tauta padėjo, bet vėliau dėl įvairių priežasčių vadovauti pasirinko buvusius komunistus. Skirtumas tik toks, kad Wałęsa gavo progą vadovauti keletą metų, o Landsbergis net nesutiko bandyti vadovauti, kai turėjo progą. Kitas skirtumas tarp abiejų politikų pasirodys ateityje. Landsbergis, kaip priklauso tikram demokratui, perėjo į kultūringą opoziciją, kai tuo tarpu Wałęsa žada kovoti su naujai išrinktuju. Kai kurie lenkai baiminasi, kad ambicingas buvęs prezidentas gali panaudoti ne visai priimtinas priemones, nes tuojau po rinkimų Wałęsa pareikalavo Aukščiausią teismą patikrinti rinkimų duomenis. A. Brazauskas ir jo grupė parodė buvusių „aparato“ netinkamumą vadovauti, nes nepajėgė tautai įkvėpti naujos dvasios, drausmingumo, padarumo. Bet kaip jie galėjo, patys to neturėdami? Per būsimus rinkimus Lietuva gaus antrą progą atitaisyti padarytą klaidą, savo parodyti sugebėjimą eiti į Vakarų kultūrą, atsikirti nuo rytinės, įeiti į Europą, sužmonėti.

Daug didesnės svarbos Rusijai ir netgi planetai turės rinkimų rezultatai Rusijos Respublikoje. Ten kandidatų tiniųjų. Tokiu elgesiu Landsbergis nusiskundė per pokalbį su „Kultūros“ korespondentu dar 1991 metais. Wałęsa vadovaujant, diplomatiniai santykiai tarp Lietuvos ir Lenkijos vystėsi lėtai, lietuvių mažumos reikalai nebuvo saugomi ir pats prezidentas ne visados teisingai vertino lenkų mažumos reikalus Vilniuje. Nepaisant, kad dauguma Lenkijos rinkėjų dar nepamiršo komunistinių laikų, jie išsirinko buvusį „aparato“ todėl, kad Wałęsa nepajėgė tinkamai atlikti savo pareigų. Neturėdamas išimokslinimo, Solidarumo veikėjas nutarė, kad pagalbos jam nereikia, pats susikūrė asmeninį kultūrą ir išgijo nemažai priešų. Priešrinkiminiai duomenys, rodo Wałęsa žemą populiarumą — tik 8 proc. — privertė dešiniuosius ir bažnytinę hierarchiją suverti visas jėgas. Todėl per antrinius rinkimus jis jau surinko 48%, bet to neužteko. Ateinančiais metais prezidentiniai rinkimai bus Amerikoje, Rusijoje. Tų rinkimų rezultatai gali būti labai reikšmingi Lietuvoje ir Rusijoje. Lietuviams turėtų būti nesunku apsispręsti — pamoka jau gauta. Kandidatas yra ir, reikia tikėtis, jis šį kartą taip pat kandidatuos. A. Brazauskas ir jo grupė parodė buvusių „aparato“ netinkamumą vadovauti, nes nepajėgė tautai įkvėpti naujos dvasios, drausmingumo, padarumo. Bet kaip jie galėjo, patys to neturėdami? Per būsimus rinkimus Lietuva gaus antrą progą atitaisyti padarytą klaidą, savo parodyti sugebėjimą eiti į Vakarų kultūrą, atsikirti nuo rytinės, įeiti į Europą, sužmonėti.

Daug didesnės svarbos Rusijai ir netgi planetai turės rinkimų rezultatai Rusijos Respublikoje. Ten kandidatų

apstu, o partijų dar daugiau. Pasiruošimai į Dūmos rinkimus eina visu tempu ir naudojamos visos priemonės, būdingos rusiškam charakteriui. Kaip ir visur, grupuojasi du pagrindiniai blokai: kairieji ir dešinieji. Vidurinis sluoksnis Rusijoje nepritampa, kraštutinumai kartojasi visoje Rusijos istorijoje. Rusijos spauda perpildyta prognozėmis. Vyrauja ta, kad komunistai, agrarininkai, nacionalistai, militaristai ir netgi „žirnovskininkai“ susidėję į vieną bloką, perims Dūmą, o paskui ir prezidentūrą. Kaip Lietuvoje, Lenkijoje ir Ukrainoje, kairioji propaganda naudojama nudėvėtus argumentus: „Žiūrėkit, prie ko privedė kapitalistinė sistema, prie nedarbo, gyvenimo lygio nuosmūkio, anarchijos, kriminalinio elemento išgalėjimo ir t.t.“. Netgi Lenkijoje, kur ekonominis gyvenimas ėjo geryn, vis dar išaukė liaudyje nepasitenkinimą, kuris ir privedė pasirinkti vadovauti žmogų iš sugriuvusių sistemų.

Kas bus, komunistams laimėjus Rusijoje?

Patių rusų politologų nuomone, tai bus paskutinis „pasipardymas“ ir galutinis komunistinės idėjos bankrotas amžiams. Buvę sovietų piliečiai jau užkrėsti privočios nuosavybės bacilomis, galimybės tvarkyti gyvenimą asmeniškai pagal savo sugebėjimus, žodžio ir judėjimo laisvę, o bandymai gražinti prarastą „rojų“, gyvenimą tik pablogins. Išsivadavusios valstybės grįžti į „galingąją“ sąjungą nebenori, nors tas ir yra pagrindinis komunistų tikslas: atstatyti imperiją. Dar prieš rinkimus imperialistinis rusiškas pogrindis bandė trukdyti nepriklausomų respublikų vystymąsi ir savitą gyvenimą, nesuridinti su Maskva, keldamas vidinius nesutarimus ir, kur galima, pilietinius karus. Tipiškiausias pavyzdys šiuo metu vyksta Ukrainoje. Ne be Maskvos įtakos Ukraina nepajėgia sutvarkyti ekonominės padėties savo tur-

KAD NEPAVYKS, ŽINOJO ABI PUSĖS

EDMUNDAS SIMANAITIS

Antroji interpliacija vyriausybei plačiai nuskambėjo Lietuvoje ir pasaulyje, tačiau vienu atžvilgiu ji, atrodo, nebuvo aptarta. Nereikia kartoti konservatorių argumentų ir kaltinimų. Jie svarūs, pagrįsti, ir juos turėtų būti atsakyta. Juo labiau neverta gaisri laiko pastoviai neigiant visus priekaištus. Premjeras atliko paskirtą vaidmenį ir nieko daugiau. Konstruktivaus dialogo nevyko ir jo negalėjo būti. Seimo dauguma tokia, kad ji gali sau leisti daug ko nepaisyti.

Idomiausia tai, kad abi pusės, be jokios abejonės, tiksliai žinojo interpliacijos baigtį. Šios vyriausybės neįmanoma nuversti jokiais interpliacijomis, jokiais demaskavimais skandalų, aferų, sukčiavimų ar piktnaudžiavimų valdžia. Negalėtų čia būti veiksmingos nė jokios liaudies demonstracijos ar piketai Konstitucijos apibrėžtų laisvių ribose.

Rinkėjų padovanotą pranašumą Seime LDDP naudoja

tingame krašte. Maža to, Ukrainos parlamente susikūrė atstovų grupė „Sąjunga“, raginantį kitus atstovus prisidėti prie įkūrimo naujos sąjungos, turtingos, stiprios, teisingos, lygiatėsių su centru ne kur kitur, bet Maskvoje.

Jelcinas savo atsiminimuose sako, kad, pralaimėjęs rinkimus, pasitrauks, kaip yra priimtą Vakarų demokratijose. Tuo tenka truputį abejoti, stebint Rusijos istoriją, nes carų pasitraukimai iš sosto beveik niekadais taikiai nevyko. Parlamentų likimai irgi nebuvo taikūs. Kelis atleido carai, o paskutinį išvaikė bolševikai. Pats Jelcinas irgi „patvarkė“ poperestroikinį parlamentą, apšaudydamas jį 1993 m., nes parlamentarai ne visai sutiko su prezidento poįvarkiais. Naujai išrinkta Dūma, kurioje gali vyrauti kairieji su komunistais priešakyje, dar mažiau skaitysis su Jelcinu, jeigu jis bus perrinktas.

Komunistų ir jų sebrų grįžimas prie valdžios neramina didelio sluoksnio naujų kapitalistų, smulkių pramonininkų ir prekybininkų, o ypač Jelcino sudaryto valstybinio aparato. Todėl Jelcino šalininkai bandys daryti viską, kad prezidentiniai rinkimai būtų atidėti arba užbėgti jiems už akių, organizuojant dar vieną perversmą, ir sekti Napoleono pavyzdžiu, revoliuciją pakeičiant karine diktatūra. Generalo pasirinkimas Rusijoje didelis, nes 40 jų kandidatuoja į Dūmą.

savo pagrindiniams tikslams įgyvendinti.

Gynimasis, kad dabartinė vyriausybė pastovi ar jos politika nusistovėjusi ir dėl to ji ilgiausiai išsilaikė, neišlaikoma ir taip bus tol, kol tai bus reikalinga „partijos CK“. Visiškai imanoma, kad rinkimų į Seimą kampanijai įsivažiavus, valdančioji partija, siekdama sužvejoti daugiau rinkėjų balsų, pati nuspręs pakeisti vyriausybę, taip parodydama liaudžiai, kad reaguoją į priekaištus dėl nedarbo, skurdo, neteisrybių.

Abi pusės — interpliacijos teikėjai ir jos priešinkai — taip pat puikiai žinojo, kad, net ir pakeitus vyriausybę, politikos, diktuojamos iš Seimo, kryptis nesikeis. Pasikeis tik tos politikos vykdytojai. Taigi efektas būtų nulinis arba jam artimas.

O dabar vykdomos politikos tikslas — kiek galima naudingu valdančiosios partijos interesais užbaigti valstybės turto „prichvatizavimą“ iki šio Seimo kadencijos pabaigos. Iš šio pagrindinio programinio tikslo plaukia kiti du, papildantys ir remiantys pirmąjį.

Pirmiausia siekiama sudaryti pakankamai tvirtą „prichvatizavimą“, turto įstatymė („teisė“) apsauga, kuri kiek galima ilgiau veiktų, kai kitame Seime nebus tokios ryškios vienpartinės daugumos, leidžiančios nebūdžiamai veikti ir vadovauti, o koalicinę vyriausybę labai lengvai bus pakeidžiama.

Susigrabto turto įstatyminis įteisinimas, valdančiosios partijos mąnymu, sudarytų prielaidas jau tautos sąmonėje įsitvirtinusi turtuolio, kaip sukčiaus ir vagies, vardu plauti ir šveistiti.

Naujai praturtėjusių, dažniausiai buvusios partokratijos šulų, poreikis „apsiprausti“ ir rodyti visuomenei gražų, besišypsantį, geraširdišką veidą tolydžio stiprėja. Šio įvaizdžio sukūrimui ir palaikymui priglvojama nemažai „triukų“ ir negailima pinigų.

Antrasis papildomas tikslas — nemažiau svarbus. Stengiamasi sukurti valdymo struktūras, kurios pakankamai veiksmingai blokuotų mėginimus pataisyti padėtį. Apskričių valdymo struktūros suformuotos išimtinai iš CK, rajonų valdytojų ir kito partokratijos elito. Apskričių valdymo aparatas sumanytas kaip skiriamoji valdžia renkama valdžiai (savivaldybėms) kontroliuoti.

Apskritys, užuot perėmusios didžiulia ministerijų funkcijų, kol kas tik atiminėja savi-

Propaganda ir valdžia

Danutė Bindokienė

Daugelis vakariečių akivaizdžiu komunizmo simboliu vadino „geležinę uždangą“, nors tai nebuvo reali, o įsivaizduota siena tarp Sovietų Sąjungos replės laikomų kraštų ir vadinamojo laisvojo pasaulio. Konkretesnis statinys buvo Berlyno siena, kuri niekam nepaliko abejonės, kad vienoje pusėje Rytai, kitoje — Vakarai ir tarp jų nevaržomo ryšio negali būti.

Geležinė uždanga pradėjo trupėti, paliesta „perestroikos“, kol pagaliau sukiūžo, kaip surūdijusi skarda, tačiau jos skeveldrų nepadavinėjo apskūrus prekybininkai, jos griuvimo nematėme televizijos ekranuose, kaip buvo su Berlyno siena prieš šešerius metus. Komunizmas netrukus nuriedėjo pražūtin pasakui „geležinę uždangą“, o Sovietų Sąjunga, smurtu ir apgaule sulipdyta iš daugelio valstybių, vėl išsiskirstė į buvusias atskiras dalis, Vakarų pasauliui stebintis ir džiugaujant.

Šiandien tą džiaugsmą pakeitė rūpestis ir net pasipiktinimas, kai viena po kitos nepriklausomybę išsikovojo tautos savanoriškai vėl taikos grįžti ir narva, iš kurio taip seniai visomis jėgomis veržėsi ištrūkti. Komunistų partija, kurios simbolius su tokiu įniršiu naikino minios, pamažu vėl pradeda išgalėti valdančiosios pozicijoje — dažnu atveju net tie patys žmonės, kurie ir anksčiau panašias vietas valdžios viršūnėse buvo užėmę. Čia reikia dar kartą paminėti, kad Vakarų politikai, kalbėdami apie komunizmo žlugimą ir jo „atgijimą“, visuomet pavyzdžiu paduoda Lietuvą. Ji pirmoji drąsiai išėjo rinkalauti nepriklausomybę; ji pirmoji, dar nespejusi gerai pajusti laisvės skonio, vėl pasirinko buvusius partiečius vadovauti tautai. Tačiau vakariečiai Lietuvą (kaip ir Lenkiją su Vengriją) kol kas tebeleiko demokratinę, nepaisant, kad laisvuose rinkimuose į seimą išrinkti buvusieji partiečiai.

Kai kas tvirtina, kad Vengrijos, Slovėnijos, Lenkijos — ir Lietuvos — „naujieji“ komunistai labiau panašūs į socialdemokratų. Yra patogu tikėti, kad komunistų partija jau gerokai nutolusi nuo sovietinių laikų — joje reikiama nemažai demokratijos priemonių, nors su ryškiu totalitarizmo atspalviu.

Akivaizdus skirtumas tarp sovietinio ir „naujojo“ komunizmo yra pažiūros į religiją. Tiek valdžių turta ir siurina jų teises. Interpliacija tik apnuogino ir taip jau gerai išryškėjusius prieštaravimus tarp valdžios ir visuomeninių interesų, parodė

Rusijoje, tiek Serbijoje komunistų vadai stengiasi į savo pusę patraukti ortodoksų dvasininkiją, kad ją galėtų panaudoti savo labui. Išimtis yra Lenkija, kur naujai išrinktas prezidentas žada kaip tik griežtai atskirti Bažnyčią nuo valstybės, nes Katalikų Bažnyčia, ypač po 1989 metų, igavusi per daug įtakos.

Komunistų režimo žymuo yra vienos partijos valdymo sistema. Prieš Berlyno sienos sugriuvimą pasaulyje buvo 18 tokių kraštų (Sov. Sąjunga skaičiuojama kaip vienetas, nors buvo sudaryta iš daug skirtingų valstybių); 1995 m. vienpartinių, t.y. tikrų komunistinių, kraštų tėra tik 5: Kinija, Kuba, Laos, Vietnamas ir Šiaurės Korėja. Visos buvusios sovietijos bloko tautos, išskyrus Jugoslaviją ir Gudiją, yra šiandien oficialiai vadinamos demokratinėmis, nepaisant, kad kai kuriose vėl į valdžią grįžo buvę komunistai.

Iš sovietų okupacijos išsilaisvinusiose respublikose jaučiamas tam tikras pasimetimas. Visi trokšta susikurti laisvą, sotų ir saugų rytojų, bet dar ne visi suvokia, kaip to siekti. Kai kelias iš „šviesųjų“ rytojų pasidaro duobėtas, vėl pradeda tikėti buvusiu partiečių propaganda, kad tik jie tas duobes mokės užlyginti. Žmonės mato, kad buvę komunistai ir šiandien gerai įsitaisė — jų rankose pramonė, prekyba, bankai; privatizuojant valstybės turta, jiems teko riebiausi kšniai...

Galbūt sovietinio komunizmo žlugimas įvyko per staigiai, tad žmonės neturėjo progos ir laiko persiorientuoti iš vienos sistemos į kitą. Eilinis pilietis nemažai esminio pasikeitimo. Jis tik žino, kad partijos šulams anksčiau buvo gerai ir dabar neblogai, o jų gyvenimas pablogėjo. Jeigu bent dalis priešrinkiminės propagandos išsipildytų, gyvenimas vis tiek pagerėtų, juk žmogui daug nereikia: tik duonos ir „žaidimų“. Todėl ir renkami propagandos ekspertai.

Tačiau lietuviai nebuvo patenkinti „Landsbergio valdžia“, todėl ją pakeitė A. Brazauskas. Ar krašto viduje padėtis pasitaisė? Ar daug provaisių matyti? Ar LDDP atnešė žadėtą gerovę, tvarką? Jeigu į tuos klausimus atsakoma tik neigiamai, laikas patiemis imtis atsakomybės už „šviesesnį rytojų“. Juk rinkimai jau nėra toli.

teisingumo stokos žala ir, nors labai kartu prisipažinti, laimės šypsio — neišnaudotos pirmojo dešiniųjų Parlamento kadencijos jau nebeatitaisomus prardimus.

Šešiolika metų veikiantis Kauno liaudiškos muzikos ansamblis „Vija“ (vad. V. Kurša) koncertuoja miestiečiams ir svečiams Laisvės alėjoje — solistai: Nijolė Dedurienė, Dalia Barniškiėnė, Zigmas Verbickas ir Petras Bielinskas.

Nuotr. Prano Abelkio

PASKUTINIO KARIŪNO ODISĖJA

JUOZAS KLIMAS

37

Ligoninė buvo universiteto rūmuose. Iš kelio švirkštams ištraukė kraują. Pažiūrėję į batą, stebėjosi, kaip nelūžo kaulai.

Tame pačiame kambaryje gulėjo finansų viršininkas, kuriam buvo nutraukta pėda. Per dienas jis verkė lyg vaikas, aimanuodamas, kaip teks gyventi be kojos. Šalia manęs gulėjo leitenantas, kurio plaučiuose buvo kulka taip arti širdies, kad gydytojai bijojo operuoti. Per įstatytą žarnelę buvo traukiami pūliai, vis bijant, kad pajudėjusi kulka gali sudaryti pavojų gyvybei. Bet jis buvo linksmas ir per visas dienas pasakodavom viens kitam įvairiausių nuotykius iš fronto. Tokiu būdu dienos ligoninėje neprailgavo.

Po savaitės aš jau pradėjau vaikštinėti, bet sugebėdavau važduoti sunkiai sergantį, kol batalionas grįžo į Vilnių.

Gavęs atostogų sveikatai taisyti, išvažiavau į Berlyną Lalios aplankyti, kuri man siuntinėjo laiškus į frontą, kaip nepažįstamam kariui. O čia jau rusai pradėjo belstis prie pat Lietuvos sienos, todėl rūpeji susipažinti, kad žinočiau, „kur aš nukeliausiu, nakvynėle gausiu...“

Berlyne nustebau, kad, nepaisant smarkaus bombar-

davimo, daug žymių vietų buvo nepaliestas. Tai Potsdamas, Zoologijos sodas, opera. Mano mergaitė pasiėmė atostogų. Ji dirbo sekretore Lietuvių sąjungoje, Šarlotenburge. Susipažinau su jos įdomia šeima, dienos bėgo greit ir maloniai. Jos motina, buvusi Rusijos grafitė, buvo ištekejusi už lietuvio ir sulietuvėjo, o sesuo, atsidūrusi Prancūzijoje, suprancūzėjo.

Staiga pulkininkas Škirpa gavo pranešimą iš Lietuvos, kad gen. Plechavičius ir jo štabas areštuotas, o visa rinktinė nuginkluota. Tikėjosi, kad ir savisaugos dalinių bus toks pat likimas, todėl, nebaigęs atostogų, išskubėjau į Vilnių. Pasirodo, kad mūsų batalionas nepaliestas. Tik buvo įsakyta nešaudyti lenkų partizanų, nes juos vokiečiai apginkluoja ir jie kovos prieš rusus. Bet lenkai visgi dar užplūdinę mūsų kareivius. Todėl bataliono vadas supykęs nuvažiavo Kaunan pas vokiečių, savisaugos dalinių viršininką, ir užprotestavo, pareikšdamas, kad, kol lenkai ir mus šaudys, tai ir mes jį šaudysime. Be to, pasiskundė dėl ryšių karininko štabo, kuris turėjo didelės maisto atsargas ir jas siuntinėjo į Vokietiją. Patikrino. Skundas, matyt, buvo su pagrindu, todėl ryšio karininką iš pareigų atleido, bet kadangi jis buvo partietis, tai ir bataliono vadą atleido. Dar paskutinę dieną tas ryšio karininkas pakvietė bataliono vadą, kuris kartu su savimi pasiėmė ir mane, bijodamas, kad kartais vokiečiai gali jį suimti. Ėjūs į vokiečių butą, vokiečiai paliepė man išeiti, nes jis norįs asmeniškai kalbėtis. Aš nesutikau, aiškindamas, kad jis yra mano viršininkas ir aš jo įsakymo klausau. Tuo tarpu lietu-

viškai paklausiau, ką daryti. Bataliono vadas paliepė man išeiti ir už durų klausyti. Vokietis savo bute buvo tik pats vienas.

Vokietis pradėjo rėkti, kodėl be jo žinios nuvažiavęs į Kauną su skundu. Stovėjau prie durų su paruoštu FN pistoletu. Jei būtų bandęs areštuoti mano vadą, būčiau pasiruošęs prūsų nušauti. Tačiau parėkęs, liepė išeiti. Žinoma, kapitonas manimi buvo patenkintas.

Jo vieton atkėlė kapitoną Bareišį Povilą, kurį pažinojau dar iš Pabrados poligono.

Batalioną iškėlė į Onuški. Nebeprisimenau kunigo pavardės, kuris, mums tik atvykus, sekmadienį per pamaldas pasakė labai patriotišką pamokslą, paaiškindamas, kad, nors, mes dėvime vokišką uniformą, tačiau vis tiek esame Lietuvos kareiviai. Ragino merginas kareivius pakalbinti, susipažinti.

Aš apsisojau pas pašto viršininką. Pasirodo, kad su pašto maišais keliau ir miestą ūkiškos gėrybės, o iš ten įvairiausias prekės. Todėl kasdien vyko puotos tai pas pašto viršininką, tai pas kooperatyvo vedėją, tai pas lentpjūvės direktorių.

Dar pakeitėm vietovę porą kartų. Pagaliau gavome įsakymą pasitraukti į Raseinius. Amunicijos buvo per daug, tai vietiniai kaimiečiai buvo pavaryti vežti, o į Raseinius atstumas buvo didelis. Laimė priė Trakų sulaikė rusų šoferį belaisvį su sunkvežimiu. Mane pakvietė kaip vertėją perskaityti kelionlapio, išduoto kažkokio aukšto vokiečių pareigūno, kad to sunkvežimio niekas negali sulaikyti. Aš tam vyrui ir sakau, kad tu

pabėgai, ir mes turime tave sušaudyti, bet kadangi mes esame lietuviai, tai — bėk į mišką. Mes tave paleidžiame. Miške lauk savųjų. Rusas padėjojo ir nukeliavo miškan.

Sunkvežimis buvo rusiškas. Nulupom numerius, suradom iš kareivių šoferį, kurie norėjo, vežėjai sukrovė šovinius ir pasuko atgal namo.

Ryšininku sau pasiėmiau motociklistą psk. Zažecką. Jo žmona turėjo Kaune, Žaliakalnyje, krautuve. Pakvietė pietų, kurie užtruko visa para. Kitą dieną, beinant į sunkvežimį, sutikau bataliono sandėlininko žmoną, kuri jau rengėsi gimdyti. Apsidžiaugė žinia, kad vykstame į Raseinius, nes jau rengėsi pas vyrą į Vilnių vykti. Prašė, kad ir ją paimčiau. Bandžiau atsakyti, nes vežiau šaudmenis, bet nusileidau. Prisidėjo dar ir dvi seselės iš Raudonojo kryžiaus, nes daugumas daktarų jau pabėgo ir ligoninė likvidavosi.

Šoferis Sinkevičius sako, kad dvejus metus nebuvo namie, tai užsukame į jo tėviškę šalia Raseinių. Jis turėjo penkias seseris. Turėjo armoniką, kurią tuoj pravrindino. Tuoj pat pravirko ir motina, ir seserys.

Pavakarij pajudėjome Kauno link. Puskarininkio sandėlininko žmona, kuri irgi su mumis grįžo, staigiai poūkyje nuslinko su šovinių dėže ir rugių lauka. Bet tai laimingai — nesusižeidė ir netrukus pagimdė sveiką dukrelę. Aš taip būvau nusigandęs, kad net kurį laiką į tą sunkvežimį nesiedau.

(Bus daugiau)

APMĀSTYMAI IŠ TURNIŠKIŲ

JUOZAS GAILA

Pernai teko lankytis Philadelphijoje ir, kaip įprasta, po pamaldų Šv. Andriejaus bažnyčioje, pasidalinti mintimis su senais bičiuliais. Kalba, kaip paprastai, nukrypo apie Lietuvą, o vėliau ir apie Rytų ir Vakarų kultūras. Pamenu, kai buvęs „Kario“ redaktorius ir kelių JAV LB krašto valdybų narys, Balys Raugas, mano abejones dėl Lietuvos buvimo Vakarų kultūros šalimi ūmai išskleidė, pareikšdamas, kad čia nėra klausimo: esame vakariečiai.

Man atvykus į Lietuvą, žmonės giminės – geraširdžiai dzūkai, tiesiog negalėjo atsidžiaugti manimi. Veik kiekvieną savaitgalį kviesdavo svečiuotis. Po kiek laiko pasidare nepatogu būti vežiojamam, tad nutariau pasinaudoti Lietuvos tarpvietine transportacija. Buvau įspėtas, kad autobusai yra perpildyti ir bilietus geriausia išgyti iš anksto, rezervuojant sėdimą vietą. Nors sekretorė ir siūlėsi bilietą nupirkti, bet aš užsispyriau viską atlikti pats. Ir taip, dieną prieš kelionę, atsidūriau autobusu stoty. Apie stotį tartum jomarkas, pilna kioskų, iš kurių sklinda rusiška muzika, būriai vaikų su alaus buteliais rankose, lenkiškai kalbančios senyvos moterys su didžiuliais krepšiais, vaikai, siūlantieji pirkti laikraščius, svirdinėjantys apskurę vyrai. Autobusų stoty, didžiulėje salėje prie tarpvietinių autobusų kasos langelio, vyksta ginčas tarp kasininkės ir kažkokios moters. Šaukia jos viena ant kitos, nežinau, ar rusiškai ar gudiškai, tai ir nesuprantu, dėl ko. Pagaliau mano eilė. Nusiperku bei ginč. Bilietas – tai juostelė iš skaitiavimo mašinelės. Jame visa informacija: Maršrutas: Vilnius – Alytus. Laikas, vykimo data, vietas, aikštelė, kaina – 7.40 Lt., paslauga – 0.50 Lt. PMV (Pridėtinės vertės mokestis) 0.08 Lt.

Šeštadienio rytą aš stoty. Autobusų sustojimo aikštė didžiulė, kurioje tvarkingai, numeriais sužymėtos autobusų sustojimo aikštelės, maršrutas, išvykimo laikas. Prie kiekvienos aikštelės grupės žmonių, belaukiančių autobuso ar belipančių į jau atvykusį. Autobusas ir Alytų gerokai vėluoja, jo kartu su manimi laukia didelė žmonių grupė, tikrai daugiau, nei gali tilpti į autobusą. Nors stovime po stogu, bet vėjas žvarbus ir tiesiog man smelkiasi į kaulus per ploną striukę. Pagaliau autobusas atvyksta, bet vairuotojas krapščio vidurį ir neatidaro durų. Viena moteris, pasirodo konduktorė, pradeda daužyti duris, o jas atidares vairuotojas šaukti ant jos. Na ir šaukia vienas ant kito, o mes, keleiviai, drebame nuo šalčio, trokšdami, kad jie išsiaiškintų ir galėtumėm ištįti į autobusą. Bet kur tau! Vairuotojas užtrenkia duris ir nueina su savo krepšiu į stotį. Visgi netrukus ateina kitas vairuotojas, atidaro duris ir minia veržė veržiasi į autobusą. Aš, turįs bilietą su pažymėta vieta, nesiskubinu ir nesigrūdū pro minią, tik kai konduktorė šaukiant, kad pirmiausia liptų turintieji bilietus, suprantu, kad čia lipa visi. Grūdūosi ir aš, bet nelengva, nes visi su krepšiais, o autobuse praėjimas tarp sėdynių siaurutis. Prisiiriu iki savo numerio sėdynės. Joje sėdi apsikarsčiusi krepšiais moteris ir nekrepia jokio dėmesio į mane. Vėl tikrinu savo bilieto numerį ir jai rodau, kad čia mano vieta, o ji nei krust. Prie manęs prisikasa jaunas vyrukas, turįs bilietą gretimai mano, bet ten sėdi kita moteris. Dabar jau abu

prašome, kad užleistų mūsų vietas, o tos nei velnio! Jeigu jos bent mandagiai prašytų, tai tikrai būčiau sutikęs tas dvi su pusę valandos iki Alytaus pastovėti, bet kur tau. Vyrukas pradeda grasinti ir keiktis, o jos atsako panašiai, tik pusiau lietuviškai, bet vis tiek nejuda. Šaukiamės konduktorės. Pastaroji bando irtis prie mūsų pro stovinčius ir, jai nepriėjus, manosios sėdynės okupantė, nors ir keikdamasi lenkiškai, užleidžia man vietą. Antroji neklauso net ir konduktorės, bet ši suranda vyrukui vietą šalia savęs, kur buvo padėta jos skaitiavimo mašinelė bilietams ir daiktai. Toliau kelionė į Alytų vyksta be nuotykių.

Sekmadienio vakarą Alytaus stoty autobusas vėl vėluoja. Nesulaukus mums skirtos, gaudame kitą. Čia tvarka geresnė. Konduktorius be bilietų nieko neleidžia, kol neprisipildo su bilietais sėdimos vietos. Prieš mane lipa šūkaudami ir svirduliuodami, girti ar girtus nuduodami, keturi vaikėžai. Konduktorius juos sustabdo, grasindamas išmesti, jei jie nenurims. Jie nutyla, bet atsėdė atsiligina serija lietuviškų keiksmų, prasidedančių raid b... Autobusas prisipildo ir konduktorius įleidžia bilietų neturintiuosius, kurie užpildo visą praėjimą. Bando lipti ir jaunas kareivėlis, bet jį konduktorius sustabdo, nes, girdi, autobusas jau perpildytas. Kyla ginčas, girdimas visame autobuse. Kareivėlis: „Turite mane įleisti aš iš krašto apsaugos...“ „Iš krašto apsaugos? Nuo ko tu mus apsaugosi?“ Išsišiepia konduktorius. „Nuo amerikonių“, – kvatojasi iš autobuso galo vaikėžai. „Leiskit dėde, aš turiu būti Vilniuje šianakt“, tiesiog maldauja kareivėlis. „Aš gi, tau lietuviškai sakau, kad autobusas jau perpildytas“, šaukia konduktorius. „Sakyk jam rusiškai“, žvengia vaikėžai, o kiti keleiviai atrodo visam tam abejingi. Pagaliau kareivėlis jėga išstumia į vidų, autobusas pajuda ir jau važiuojam. Deja, neilgam. Neišvažiuojam nei iš aikštės, kai autobusas sustoja ir vairuotojas liepia visiems persėsti į kitą. Persėdam, įleidžiamas ir kareivėlis, ir riedam į Vilnių.

Autobuse daug jaunimo, atrodo, studentija. Negaliu atstiepti mūsų mergaičių dailumu. Amerikoje iš praeinančių keturių vairuotojas liepia visiems persėsti į kitą. Persėdam, įleidžiamas ir kareivėlis, ir riedam į Vilnių. Autobuse daug jaunimo, atrodo, studentija. Negaliu atstiepti mūsų mergaičių dailumu. Amerikoje iš praeinančių keturių vairuotojas liepia visiems persėsti į kitą. Persėdam, įleidžiamas ir kareivėlis, ir riedam į Vilnių. Autobuse daug jaunimo, atrodo, studentija. Negaliu atstiepti mūsų mergaičių dailumu. Amerikoje iš praeinančių keturių vairuotojas liepia visiems persėsti į kitą. Persėdam, įleidžiamas ir kareivėlis, ir riedam į Vilnių.

liuoja ir gydosi Amerikoje.

Kažkodėl geri dalykai visada nutinka kitiems, galvojau aš sėdėdamas šalia apsiurusio vyruko, iš kurio sklinda alkoholio ir prakaito kvapelis. Keičia jis savo sėdimą poziciją, keičiasi ir kvapelio koncentracija bei rūšis. Daug metų dirbau profesionaliu degtinės ragautoju ir uostytuoju „Seagram“ firmoje, bet dievaži, nepasakyčiau, kokių bizulų jis persisotinęs. Žinau viena, jis su muliu per dažnai nesigiminiuoja.

Bevažinėjant tenka visokių sėdimos vietos kaimynų turėti. Kartą Alytuje, man atsėdus prie lango, prisėdo prie manęs vidurinio amžiaus vyras. Tiesą sakant, ne prie manęs, bet tiesiog ant manęs. Dėvis storą striukę, vos vos tilpo sėdynėje, bet, negana to, išsižergė, išskėtė rankas, iremdamas savo alkūnę man į krūtinę. Bandžiau, nieko nesakydamas, muistytis, kad išsivaduočiau iš tokio artimo bendravimo, bet jis, prispaudęs mane prie lango ir autobuso sienos, visai nereagavo į mano išsilaisvinimo pastangas. Šalia jo stovinti moteris, atrodo jo pažįstama ar žmona, taip pat buvo gerokai jį užgulusi. O tų stovinčių buvo kaip silkių statinėje, turp kurių ir pora jaunų policininkų, bėflirtuojančių su šalia sėdinčiomis jaunomis merginomis. Besigrūdantių keleivių srautui nesiliaujant, mano kaimynas pradėjo raginti policininkų ir kitus stovinčiuosius stumtis giliau į autobusą. Turbūt jam atrodė, kad keleiviai ir abu policininkai per lėtai judėjo, tad staiga jis, irėmęs savo alkūnę man jau į smakrą, išsitraukė kortelę ir rodydamas ją keleiviams, pradėjo šaukti, kad jis policijos komisaras. Aplinkui stovintieji sužiūro, o mane apėmė pyktis, kas jis, varydamas kitus, šalia stovinčios moters į galą nevarė, tad nepajutau, kaip garsiau nei reikiant, prabilau: „Komisare, būkite malonus ir bandykite išlipti savo sėdynėje!“ Aplink sėdintieji ir stovintieji pradėjo prunkšti iš juoko, o komisaras, netaręs nei žodžio, dalinė mano sėdynės okupaciją nutraukė.

Su kai kuriais nuotykiškais turėjau ir kelionę iš Palangos. Artėjant autobuso išvykimo laikui, jis nebuvo perpildytas ir prieky šnekučiaivos bei rūkė vairuotojas su konduktorium. Ilipa į autobusą senukas ir klausia: „Ar stojate...?“ Pamini kažkokią vietovę. Vairuotojas atsako: „Stojame...“ ir pamini kažkokią kitą vietovę. Senukas vėl: „Bet ar stojate“. Vairuotojas ir konduktorius kartu: „Mes gi tau sakėme, kur stojame, tai sėsk ar lipk lauk“. Senukas išlipa. Po kiek laiko vėl daužo duris. Vėl tas senukas. „Pasakykite man, ar stojate...“ „Tau, seni, jau sakėme, kur stojam. Uždaryk duris, nes šalta“. Pagaliau jau ruošiamės važiuoti, bet vėl smarkiai daužomos durys. Ikiša galvą senukas ir rekia: „Ar jūs pasakysite, ar stojate...“ Pašoka įpykęs vairuotojas, šaukdamas: „Jei tu dar kartą atidarysi duris, tai mes išlipsime ir tau bus blogai“. Išvažiuojame iš Palangos, senukui taip ir nesužiūrojas, ar stojame... Važiuojant iš Palangos į Vilnių, ar iš Vilniaus į Palangą, sustojama pusvalandžiui Raseiniuose. Čia prie stoties yra ir tualetai, palyginti švarūs, o už jėimą ten sėdinti moterėlė ima po keliolika centų. Deja, važiuodami iš Palangos, ten atsirandame vėlokai ir tualetai jau uždaryti. Autobusų aikštė apšviesta, krūmų, medžių nėra, aplinkui namai, tai savus reikalus, kad ir lengvuosius, atlikti nėra kur. Aišku, mums vyrams begip, tad pakanka bet kokio namo kampo ar net telefonstulpio. Dailiajai lyčiai jau sėdintigiau, bet ir jos atrado būdų: tai rodė tolimajame aikštės gale baltuotajam tam tikros kūno dalys...

Dailininkė Gražina Norkutė-Kramer (viduryje) su vyru Marc ir dukra Maya prie savo sukurtų iš medžiagos paveikslų.

GRAŽINOS NORKUTĖS KRAMER AUDINIŲ PAVEIKSLAI

Šį rudenį, nuo spalio 22 d. iki lapkričio 24 d. vyko aštuonių moterų dailininkų „Audiniai mūsų gyvenime“ paroda. Paroda vyko McCrillis Gardens galerijoje, Bethesda Marylande, Vašingtono miesto priemiestyje.

Viena iš tų dailininkų buvo ir Vašingtono lietuvių bendruomenės narė Gražina Norkutė Kramer. Šioje parodoje Gražina išstatė keturis paveikslus, kurie skyrėsi iš kitų tuo, kad Gražina panaudoja ir įpiną į savo kūrinius ne tik audinį, bet ir kitas šiam menui pritaikomas medžiagas: karoliukus, pluoštus, šilkinius ar verptus siūlus, mežginius, blizgučius, šilkinę aksominę ar rupią medžiagą. Šias medžiagas Gražina sujungta įvairiais siuvinėmis dyksniais. Vienas iš jos paveikslų net buvo irėmintas po stiklu, visi kiti paveikslai šioje parodoje buvo pakabinti ant sienų kaip gobelenai, sieniniai kilimai ar ant lentelių. Šis paveikslas iš ciklo „Sezonai“, pavadinamas „Pavasariu“, iš karto patraukia dėmesį ne dėl to, kad jis po stiklu, bet kad iš tolo atrodo lyg akvarežę. Gražus spalvų derinys, grakštus ir lengvas, lyg per jį bėgtų pavasario švelnus vėjas. Iš artiau pažvelgus į šį paveikslą, matosi suklostyta kelių rūšių medžiaga, pajaurinta siuvinėmis dyksniais, blizgučiais ir karoliukais.

Žaismingai ir spalvingai Gražina perduoda žiūrovui šiame paveiksle pavasario simfoniją. Paroda buvo nedidelė, nes pačios galerijos patalpos buvo mažos, tik dviejų nedidelių kambarių ir prieangio. Šios galerijos pastatas buvo privati William McCrillis ir jo žmonos rezidencija. McCrillis buvo vidaus reikalų ministro pavaduotoju prie prezidentų Roosvel-

Išsėdęs į autobusą, prisiminiau pokalbį Philadelphijoje apie Rytų ir Vakarų kultūrą.

Elvyra Vodopaliene

TRANSPAK
MAISTO SIUNTINIAI
šv. Kalėdoms
bus pristatyti Jūsų artimiesiems, jeigu užsakysite iki **gruodžio 20 d.**
Aukštos kokybės maisto produktai
Du patys populiariausi, tai už \$39.- ir už \$98.-

PINIGŲ PERVEDIMAS Į LIETUVĄ
Paskubėkite, Kalėdoms bus.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.
Dirbame nuo 1987 m.
TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

IEŠKO BUTO	REAL ESTATE
Nerūkantis, negeriantis pensininkas ieško kambario prie šeimos. Tel. 312-776-5112	GREIT PARDUODA RE/MAX REALTORS (312) 586-5959 (708) 425-7161 RIMAS L. STANKUS • Perkant ar parduodant • Greitas ir sąžiningas pataravimas • MLS kompiuterijir FAX pagalba • Nuosavybų įkainavimas veltui • Perkame ir parduodame namus • Apartmentus ir žemę • Pensininkams nuolaia
MISCELLANEOUS	FOR RENT
ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. 312-779-3313 KLAUDIJUS PUMPUTIS	lūnuojamas 3 kamb. 1 mieg. butas su baldais ir šiluma negeriančiam ir nerūkiančiam pensininkui. Netoli „Seklyčios“. Tel. 312-776-4371
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS. Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai. FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. (708) 424-8654 (312) 581-8654	HELP WANTED
J K S CONSTRUCTION „Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-989-2658.	ieškomas staliaus padėjėjas Savų (rankių) nereikia. [rankius parūpinsim. Kreiptis: 708-265-1291
Prilmsiu į savo namus ir suteiksiu gerą priežiūrą pagyvenusiui ir negalaujančiam žmogui. Tel. 312-254-3979.	MARTROY ELECTRONICS, INC. reikalingi specialistai, mokantys taisyti TV, audio, video, radio aparatūrą. Kreiptis: Gavcus, tel.: (312) 776-7000, arba 6259 S. Kedzie Ave. darbo valandomis (dirba ir šėštadienį).

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas,** tel. 708-989-2658.

Prilmsiu į savo namus ir suteiksiu gerą priežiūrą pagyvenusiui ir negalaujančiam žmogui. Tel. 312-254-3979.

STASYS BARAS
Audio kasete ir CD

Dainuoja lietuviškai įvairių operų arijas. Stuttgardo simfoninis orkestras. Diriguoja Darius Lapinskas ir Aleksandras Kučionas

Audio kasetė - 10 dol. Su persiuntimu 12 dol.
CD - 15 dol. Su persiuntimu 17 dol.

Gaunamos **DRAUGE 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629**

KALĖDŲ ŠVENČIŲ DOVANA – KNYGOS GAUNAMOS „DRAUGE“

ATSIMINIMAI. Mykolas Krupavičius. 364 psl.	\$3.00
PIETRYČIŲ PABALTUOJ ETTINĖ PRAEITIS. P. J. Kušneris. 224 psl.	\$3.00
ŠVIESA LANGE. Romanas. J. Kralkauskas. 248 psl.	\$3.00
PILIAKALNIO ŠEŠĖLIS. Romanas. Alb. Baranauskas. 213 psl.	\$4.00
LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVUOJE. Danutė Bindokienė. 363 psl.	\$15.00
TAUTOS SUKILIMAS. 1941. Pii. Narutis. 404 psl.	\$17.00
IŠ SUTEMŲ Į AUŠRĄ. Prof. dr. Ant. Ramūnas. 453 psl.	\$3.00
NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT. Atsiminimai. Rapolas Skipitis. 440 psl.	\$3.00
ATSIMINIMAI. Nepriklausomybės keliais. Martnas Yčas. 700 psl.	\$20.00
BERŽAS UŽ LANGO. Romanas. D. Mackalėnė. 323 psl.	\$3.00
KELIONĖS NEŽINOMUOSE KRAŠTUOSE. Atsiminimai. Alg. Gustaitis. 311 psl.	\$5.00
IŠ MANO ATSIMINIMŲ. P. Klimas. 415 psl.	\$12.00
LENKŲ APAŠTALAVIMAS LIETUVOJE. Kun. Kazimieras Prapuolenis. 365 psl.	\$10.00
SUNKIŲ SPRENDIMŲ METAI. Atsiminimai. Bronius Aušrotas. 237 psl.	\$5.00
ASMENYBĖ IR RELIGIJA. Ant. Paškus. 156 psl.	\$6.00
LIETUVIŲ LITERATŪROS SKAITYMAI. Danutė Bindokienė. 589 psl.	\$25.00
KAZYS BIZAUSKAS, I, II. Monografijos. Pranas Zundė.	\$12.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO, I, II, III d. Atsiminimai. Visos po	\$5.00
PER DVIDEŠIMTĄ AMŽIŲ. Atsiminimai. Aleksandras Pakalniškis. 261 psl.	\$7.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Su knygomis gausite sąskaitą, kurioje bus pažymėta pasiuntimo išlaidos. Illinois gyv. pridėdama State sale tax 8.75% nuo knygos kainos.

LAIŠKAI

GERAI, KAD NEDINGS

Su dėmesiu perskaičiau dr. Antano Razmos straipsnį apie dr. Kazio Pemkaus archyvo išsiuntimą į Klaipėdos universitetą (š.m. gruodžio 5 d.). Tas archyvas tikrai buvo didelis lobis, sukauptas labai pasižventusio žmogaus. Seniai turėjau laimės jame apsilankyti (galbūt dr. Pemkus manęs net neprisirėmė, tuomet dar tik studentėlis buvau) ir stebėjaisi, kaip vienas asmuo tiek daug meilės lietuviškam spaudimui ir lietuvių gali turėti. Anuomet niekam – nei dr. Pemkui – tikrai į galvą neatėjo mintis, kad savo turta galės išsiųsti į laisvą Lietuvą, bet vis tiek jį rinko, taupė, ieškojo papildymų. Juk jam ne viena dolerį tas kainavo.

Kitas toks pat nuostabus archyvas buvo Broniaus Kviklio. Džiaugiuosi, kad ir tas nepadingo, o juo gali pasinaudoti studentai Lietuvoje. Tik lyg ir gaila, kad šie išėjęs lietuvių sukrauti turtai jau iš mūsų tarpo išnyko. Nejaugi jau mums patiems niekuomet jų nereikės? Nuvažiuoti į Lietuvą ir jais pasinaudoti ne visi galėsime (reikia tikėtis, kad tęsėsi ta archyva tikrai vertins ir saugos). Kad ir man pačiam, kai anuomet reikėjo, dr. Pemkus leido pasinaudoti, o kur dabar kiti, jaunesnieji, galėtų tokios medžiagos rasti?

Kęstutis Tomkus
Springfield, IL

VALIO „SEKLYČIAI“!

Kažkas aną kartą nusiskundė, kad lietuviai labai pikti ir vis už ką nors laiškuose nepasitenkinimą reiškia. Tai aš nutariau geravališka tema parašyti, nes tikrai verta.

Gaila, kad negaliu į Čikagą atvažiuoti ir pasidėti „Seklyčioje“ trečiadienio popietėje. Pavyzdžiui čekiečiams, kad jie gali ten visokių idomijų ir naudingų dalykų kas savaitę girdėti ir matyti. Gyvenu dukters šeimoje, toli nuo lietuvių, bet skaitau „Draugą“ ir vis ieškau aprašymų, kas tame Vyresniųjų centre vyksta. Man atrodo, kad tuos žmones, kurie į „Seklyčią“ kas trečiadienį suvažiuoja, nereikėtų vadinti „vyresniais“. Jeigu jie viskuo domisi, nesėdi namie prie televizorių, tai dar jauni. Aš sakau: „Valio „Seklyčiai“ ir Socialinių reikalų tarybai“ ir kad tokią vietą išlaiko. O ta Elena Siurienė – tai bent veikli moteris!

Julija Onė Bartkevičienė
Kenosha, WI

PADEKA UŽ PAGALBĄ

Prieš gerus metus „Draugą“ laikraštį dr. Rožė Šomkaitė pakvietė paremti Linkuvos vargšus ir vaikus. Labai aciu Rožei, taip pat BALFui, Amerikos Lietuvių moterų federacijai, Priskelimo parapijos Labdaros sekcijai, Los Angeles piliečių klubui ir pavieniams, savo siuntiniais ar kitokiu būdu padėjusiems mūsų varguomenėi. Ačiu visiems, Brangūs tautiečiai, už dėmesį ir nuosirdumą. Betliejus Kūdikis teatylgina savo gausiomis dovanomis. Laimingi tebūna Jums visiems ir 1996 metai!

Vytautas Masys
Linkuvos parapijos klebonas

TIKĖKITE MANIM!

Vieni žmonės sakosi, kad „Draugą“ skaityti pradeda nuo laišku skyriaus, kiti nuo mirties pranešimų, o dar kiti, girdėjau, pirmiausia atverčia skaityti vedamąjį, nes nori pamatyti, ką ta redaktorė vel sugalvojo. O aš – tikėsite ar ne – mėgstau skaityti skelbimus, net jeigu ir nieko nenoriu pirkti, niekur nesiruošiu dalyvauti (rengi-

Augustinas Paškevičius
Chicago, IL

RENGINIAI ČIKAGOJE

Gruodžio 16 d. – Maironio lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė Lietuvių centre, Lemonte.

– Lietuviškų kalėdinių šiaudinukų pamokos Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

Gruodžio 17 d. Čikagos Ateitininkų Kūčios 1 val. p.p. Jaunimo centro didž. salėje. Ruošia Čikagos studentai ateitininkai.

– Valandėlė „Mistika“ – labdaros koncertėlis Lietuvos vaikams, Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, 12 val. (po Mišių) rengia „Saulutė“ – Lietuvos vaikų globos komitetas.

Gruodžio 22 d. – Tradiciniai metiniai pietūs muziejaus talkininkams ir draugams Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

Gruodžio 23 d. – Lietuvių centro Kūčios, Lemonte.

Gruodžio 31 d. PLC Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių centre, Lemonte.

– Naujųjų Metų sutikimas Šaulių namuose. Ruošia Vy-

nyje). Tikrai. Man įdomios reklamos: kas ką rengia, daro, parduoda, siūlo paslaugas. Taip gali tikrai pažinti lietuvišką gyvenimą, ypač Čikagoje (būtu idomu, kad „Drauge“ skelbtųsi ir kitų telkiniu verslininkai, įvairių renginių ruošėjai ir t.t.). Užsikabinau už TRANSPAK skelbimų paskutiniame puslapyje. Kas juos sugalvojo – bravo! Tas „Transpak praneša...“ labai pagauna akį. Jau sužinojau ne vieną idomų faktą iš tu žinučių. Spausdinkite ir toliau.

Austė B. Vyšniauskaitė
Berwyn, IL

IŠVAIZDA GERESNĖ

Noriu pasakyti, kad „Draugo“ išvaizda daug geresnė: malonu dabar į rankas paimti. Geriau atrodo ir nuotraukos, turbūt tu jūsų mašinų pataisymas padėjo.

Medžiaga „Drauge“ jau seniai neblogo – yra ką skaityti, bet dabar išdėstymas pagerėjęs, nėra kreivų eilučių ir viskas lyg estetiškiau. Atleiskit, kad jokių svarbių minčių neparasčiau, bet tik norėjau šiuo reikalu pasakyti. Atrodo, kad dar niekas apie tai nerašė, nors savo tarpe su pažįstamais dažnai apie tai pasikalbame.

Vincas Ruseckas
Oak Lawn, IL

TIKROVĖ AR FANTAZIJA?

Kaip su ta „Paskutinio kariūno odiseja“: ar tai tikrovė, ar fantazija? Kartais atrodo, kad autorius rimtai pasakoja savo nuotykius, o kartais kad „nuvažiuoja nuo kalniuko...“ Aš manau, kad ta pasaka sukurtą daugiau pagal seno žmogaus norą, kad taip būtų buvę, o ne kaip iš tikrųjų buvo. Nejaugi tie kareiviai tik merginas ir žais „gaudė“, konjaka gėrė? Kai anksčiau spausdinote Juozo Kuliško atsiminimus, visai kitas vaizdas susidarė.

Andrius Vilimas
Michigan City, IN

KODĖL NESUVIENODINATE?

Pastebiu, kad pirmojo „Draugo“ puslapio kalba daug kartų skiriasi nuo viso kito laikraščio. Tas skirtumas garbės „Draugui“ nedaro. Gal visos redaktorės turėtumėte susėsti ir susitarti dėl kai kurių žodžių. Pvz., kad ir toks atvejis: pirmame puslapyje dar vis rašoma „kongresmenas“, o kitur jau Atstovų rūmų narys, Kongreso atstovas... Akį režia ir labai daug korektūros klaidų tame puslapyje, kituose žymiai mažiau. Šiaip pirmasis puslapis vis dėlto dabar žymiai geresnis, kaip anksčiau.

Augustinas Paškevičius
Chicago, IL

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos už kalėdines atvirukas ir kalendorių.

10.00 dol. Anna Krywonis, Baltimore, MD.

20.00 dol. Kazys Rutkauskas, Rockford, IL; Alma Vilkaite-Stočkienė, La Canada, CA; Juozas Brazys, Ormond Beach, FL; K.E. Kriauciūnas, Clarendon Hills, IL; L. Stadalninkas, Los Angeles, CA; A. Pabreza, Oak Lawn, IL; A. Damijonaitis, Elmhurst, IL; Ona Balčiūnienė, Manahawkin, NJ; Eugenia Pakulis, Rehoboth Beach, DE; J. Valentukovich, So. Boston, MA; Rimvydas Šležas, Edinboro, PA; A. ir V. Brazdziūnas, Palos Park, IL; J. V. Lopatauskas, Santa Monica, CA; V. Viltrakis, Media, PA; Vaida Mikuckis, Glendale, CA; Margarita Valiukas, Hemet, CA; Vytautas Aukstinaitis, Fort Lauderdale, FL; Janina Graboshas, Toronto, Ont., Kanada; Stasys Frizelis, Burbank, IL; Kazys Sakys, Glendale, CA; Juozas Aostas, Hamilton, Ont., Kanada; Alfonsas Smilgius, East Chicago, IN; Daniela Rastauskaitė, Coral Gables, FL; Stan. K. Lukas, Sr. Brooklyn, NY; K. Daurys, Toronto, Ont., Kanada; Marija Paliokas, St. Petersburg, FL; Vladas Simutis, Redford, MI; Anelė ir Kazys Jasmantas, Cicero, IL; Petras Mikšys, Cicero, IL; M. Karaska, Frederickburg, VA; Wade Mazuraitis, Hot Springs, AR; Elena Sepikas, Van Nuys, CA; Victoria Pikelis, Chicago, IL; George T. Ciparis, Rodney, Ont., Kanada; Halina Plausinaitienė, Chicago, IL; Elvyra Vodopolas, Fairfax Sta. VA; kun. A. Babonas, Detroit, MI; Elena Baltrusaitienė, Bloomfield Hills, MI; Aldona Ploplys, Edwardsville, IL; dr. Frank Mazeika, Lake

Zurich, IL; **20.25 dol.** Jos A. Dapsis, Carteret, NJ; **20.00 dol.** V. Apeikis, Los Angeles, CA; Irene Lange, Fullerton, CA; Col. Rom Kilikauskas, Fairfax, VA; Liuda Unguraitis, Brecksville, OH; Pajauta Gaizutis, Rochester Hls. MI; Zigmantas Grybinas, O'Fallon, IL; V. ir Z. Pliodžinskas, Cleveland, OH; Aldona Griškienė, Chicago, IL; Anna, Leon Kazlauskas, Chicago, IL; Živilė Gimbutaitė, Lucerne Valley, CA; Josephine ir Jonas Baksys, St. Pete Beach, FL; Mindaugas Putrimas, Toronto, Ont., Kanada; Stasė Staponkus, Union Pier, MI; Albinas Ruigys, Los Angeles, CA; Birutė J. Ceckus, Dearborn Heights, MI; Jonas Ramanauskas, Metuchen, NJ; Stasė Sakavicienė, Oak Lawn, IL; Irma Laisvėnaitė, Hickory, IL; K. Gencius, Seminole, FL; K. Čiuželis, Detroit, MI; Ignas Budrys, Lockport, IL; A. Kašuba, St. Petersburg, FL; G. V. Reklaitis, W. Lafayette, IN; Vito V. Val, Oak Brook, IL; Marija Valiukevičius, Sun City, CA; L. Šileikienė, Weston, Ont., Kanada; Anelė Šulaitis, Cicero, IL; R. J. Dainauskas, Woodridge, IL; **17.00 dol.** Mirga Rimavičius, Annapolis, MD.

25.00 dol. Leokadija Packauskas, Union Pier, MI; J. Dagys, Beverly Shores, IN; A. Kvedaras, Savannah, GA; Aldona ir Juozas Šulaitis, St. Petersburg, FL; Konstancija Stasiulienė, Oak Lawn, IL; Regina Kuciėnė, Lockport, IL; Juozas Briedis, Chicago, IL; Birutė ir Antanas Čiuris, Juno Beach, FL; M. Vitutis, Frankfort, IL; Pranė Ožalas, Woodhaven, NY; Vacys Mikuckis, Montrose, CA; Aleksas ir Vena Lauraitis, Evergreen Park, IL; K. Povilonis, Toronto, Ont., Kanada; Mindaugas J. Klygis, Oak Brook, IL; Isabel Oksas, Los Angeles, CA; Julius Širka, Palos Hills, IL; Genė Čyviėnė, St. Pete Beach, FL; Juozas Pupius, Los Angeles, CA; Albert J. Yasaitis, San Carlos, CA; Laima Bildušienė, Raleigh, NC; Jonas

vak.

Lapkričio 23 d. – „Lituanicos“ futbolo klubo metinis pokylis Lietuvių centro Lemonte didž. salėje. Pradžia 6:30 val.

Kovo 3 d. – Čikagos skautų ir skautėlių Kaziuko mugė Jaunimo centre.

Kovo 10 d. – Susitikimas su poetu Bernardu Brazdžioniu, jo pagerbimas ir susipažinimas su jo naujai išleista knyga – 3 val. p.p., Jaunimo centre. Rengia „Saulutė“ – Lietuvos vaikų globos komitetas.

Kovo 17 d. – Pabaltijo universiteto įkūrimo 50 metų sukakties akademija.

Kovo 24 d. – „Draugo“ koncertas, 3 val. p.p., Jaunimo centre.

– Lietuvos Vyčių 112 kuopos koldūnų priešpiečiai, 12 val. vidudienį, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje.

– LB Lemonto apylinkės visuotinis metinis susirinkimas, 12:30 v. p.p., Lietuvių centre, Lemonte.

Balandžio 20 d. – Banaičio operos „Juratė ir Kastytis“ premjera Morton auditorijoje.

Balandžio 21 d. – Antrasis Banaičio operos „Juratė ir Kastytis“ spektaklis Morton auditorijoje.

Gegužės 5 d. – „Laiškai lietuviams“ metinė šventė Jaunimo centre.

Lapkričio 23 d. – „Lituanicos“ futbolo klubo metinis pokylis Lietuvių centro Lemonte didž. salėje. Pradžia 6:30 val.

Kovo 3 d. – Čikagos skautų ir skautėlių Kaziuko mugė Jaunimo centre.

Kovo 10 d. – Susitikimas su poetu Bernardu Brazdžioniu, jo pagerbimas ir susipažinimas su jo naujai išleista knyga – 3 val. p.p., Jaunimo centre. Rengia „Saulutė“ – Lietuvos vaikų globos komitetas.

Kovo 17 d. – Pabaltijo universiteto įkūrimo 50 metų sukakties akademija.

Kovo 24 d. – „Draugo“ koncertas, 3 val. p.p., Jaunimo centre.

– Lietuvos Vyčių 112 kuopos koldūnų priešpiečiai, 12 val. vidudienį, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje.

– LB Lemonto apylinkės visuotinis metinis susirinkimas, 12:30 v. p.p., Lietuvių centre, Lemonte.

Balandžio 20 d. – Banaičio operos „Juratė ir Kastytis“ premjera Morton auditorijoje.

Balandžio 21 d. – Antrasis Banaičio operos „Juratė ir Kastytis“ spektaklis Morton auditorijoje.

Gegužės 5 d. – „Laiškai lietuviams“ metinė šventė Jaunimo centre.

Lapkričio 23 d. – „Lituanicos“ futbolo klubo metinis pokylis Lietuvių centro Lemonte didž. salėje. Pradžia 6:30 val.

Kovo 3 d. – Čikagos skautų ir skautėlių Kaziuko mugė Jaunimo centre.

Kovo 10 d. – Susitikimas su poetu Bernardu Brazdžioniu, jo pagerbimas ir susipažinimas su jo naujai išleista knyga – 3 val. p.p., Jaunimo centre. Rengia „Saulutė“ – Lietuvos vaikų globos komitetas.

Kovo 17 d. – Pabaltijo universiteto įkūrimo 50 metų sukakties akademija.

Kovo 24 d. – „Draugo“ koncertas, 3 val. p.p., Jaunimo centre.

DRAUGAS, antradienis, 1995 m. gruodžio mėn. 12 d. 5

Gliosas, St. Pete Beach, FL; Dalia Grybinas Lee, So. Francisco, CA; B. A. Jocas, Santa Monica, CA; J. Petkunas, Union Pier, MI; A. J. Naudziunas, Boston, MA; Kazė Brazienė, Oak Lawn, IL; Vytautas Žiaugra, Roslindale, MA; Liudas Smulskytis, Arlington Hills, IL; Adomas Mickevičius, Burlingame, CA; Dalia Jakienė, Norristown, PA; J. Gramas, Oak Lawn, IL; A. Rauchas, Palos Hills, IL; Marija Remienė, Westchester, IL; Aleksandras Radžius, Baltimore, MD; Alfonsas Tumas, Newbury Park, CA; Virginia Maculius, Palos Park, IL; R. J. Krumplys, Cicero, IL; J. Peters, Mountain Home, AR; Vanda Prunskienė, Oak Lawn, IL; dr.

R. Sidrys, Streaton, IL; I. ir P. Kliorys, Euclid, OH; Richard H. Ringys, Glendale, CA; Jonas Kutka, Chicago, IL; Ona Puzinauskas, River Forest, IL; Stasys Jokubauskas, Palos Hills, IL; Vladas Šurkus, Laguna Hills, CA; Vincas Akelaitis, Cleveland, OH; Alė Kėželiėnė, Chicago, IL.

„Draugo“ Rėmėjų dosnumas ir palankumas savo dienraščiui visuomet kelia nuostabą ir skatina dar uoliau dirbti, kad laisvas lietuvišką žodis sėkmingai lan-kytų visus mūsų tautiečius ir svetimuose kraštuose, ir Tėvynėje. Esame nuosirdžiai dėkingi už aukas.

A.†A. ELENA MARČIUKAITIENĖ

Gyveno Dearborn Heights, Michigan. Gimė 1918 m. kovo mėn. 2 d. Lietuvoje, Šiauliškiuose, Marijampolės apskrityje. Staigiai mirė savo namuose, 8 m. gruodžio mėn. 9 d.

Paliko dukrą Birutę ir žentą dr. Šarūną Taurus, anūkus Andriuką ir Aliuką; dukrą Reginą ir žentą Robertą Janu-kaičius, antkes Rimą ir Rasele, kitus gimines Lietuvoje, Aust-ralijoje ir Amerikoje.

Laidojama 8 m. gruodžio mėn. 12 d., iš RG & GR Harris laidotuvių namų, 15451 Farmington Road, Livonia, Michigan. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Dievo Apvaizdos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės vėlę. Po mišių velionė bus palaidota Holy Sepulchre kapinėse, Southfield, Michigan, šalia vyro Pet-ro ir sūnaus Vytauto Marčiukaičių.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus da-lyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukros, žentai ir anūkai.
Laid. dir. Yolanda M. Zaparackienė. Tel. (313) 554-1275

A.†A. ALDONA RIMIENĖ JONUTYTĖ

Mirė 1995 m. gruodžio 10 d., 2 val. p.p. Čikagoje. Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko: duklė Rasa su vyru Viktoru Martinciu, anūkas Kristijonas; sūnus dr. Algimantas Rimas, žmona Birutė, anūkai – Gintaras, Aukse, Rūta ir Daina; sesuo Larisa su vyru Aleksu Jankūnu; pusseserė Bronė Zuber; mirusio pusbrolio Povilo Ramo-Ramanausko žmona Onutė su dukterimis Angelika ir Rimgaile su šeimomis, Lietuvoje pusseserė Irena Ažuolaitienė, Jadvyga Motekaitytė, Aurelija Stonienė, Sofija Rasiukienė, pusbroliai Vincas ir Zigmantas Motekaičiai ir Algirdas Dautaras su šeimomis, teta Floren-cija, mirusio dėdės Vinco Motekaičio-Morrison žmona, mirusio vyro inž. Alfonso Rimo seserys: Kazietė Gudaitienė ir Onutė Kudirkienė Kanadoje su šeimomis; mirusių brolių Broniaus, Kazimiero ir Motiejaus Rimų žmonos – Anelė, Agutė ir Aldona su šeimomis; giminaitis Henrikas Martin-Matušauskas ir kiti gimines Amerikoje ir Europoje.

Velionė buvo taurios ir jautrios širdies, savo gyvenimą pa-skyrusi artimo pagalbai.

Ji bus pašarvota ketvirtadienį, gruodžio 14 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Atsiveikinimas 7 v.v.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gruodžio 15 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo pa-rapijos bažnyčią, kur 9:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę su skaudancia širdimi lieka: duklė, sūnus, anūkai, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600

SIUNTINIAI LAIVU IR AIR CARGO

Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje Baltarusijoje, Rusijoje ir Ukrainoje PRISTATOMI TIESIAI Į NAMUS

Mūsų raštines: 447 S. Correy Ave., St. Pete Beach, FL 33706 Tel. (813) 363-7700

639 East 185th Ave., Euclid, OH 44119 Tel. (216) 481-0011

52 Feagles Rd., Warwick, NY 10990 Tel. (914) 258-5133

Rochester: (716) 232-4111 Pittsburgh: (412) 481-6222

KUPONAS SKAIKYKITE „DRAUGĄ“

Pateikę šį kuponą ATLANTA IE, INC. ir Jūs gausite nuolaidą siuntiniams laivu į Lietuvą.

\$0.50

ATLANTA IMPORTE-EXPORT, INC.

2719 West 71 St. Chicago, IL 60629 (312) 434-2121 (800) 775-5282

LIETUVIŲ JAUNIMO DIENOS

1995 m. gruodžio 26 – 1996 m. sausio 1 dienomis.

Kviečiame visus iš anksto registruotis. Mokestis už visus renginius ir nakvynes viešbutyje tik \$380 (kan.) iki lapkričio 28 d., vėliau – \$420 (kan.).

PROGRAMOJE: gruodžio 26 d. – atidarymas, susipažinimo vakaras; **gruodžio 27 d.** – slidinėjimas Loreto kalnuose; **gruodžio 28 d.** – seminaras, Hamiltono domenių vietovių aplankymas; **pokylis, šokiai, meno vakaras; gruodžio 29 d.** – Niagaros vynuogynų, krioklio ir Niagara-on-the-Lake aplankymas; **gruodžio 30 d.** – Toronto žymiesnių vietovių aplankymas, čiuožimas, vakaras mieste; **gruodžio 31 d.** – Mišios Prisikėlimo šventovėje, vakare Naujų Metų sutikimas Anapilyje, Mississaugoje

REGISTRACIJOS ANKETA

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Telefono numeris _____

Čekius rašyti KLJS, siųsti Matui Stanevičiui, 1324 2nd Concession Rd. W. Lynden, Ont. L0R 1T0. Reikia informacijos? Skambinkite telefonu 905 627-0624. Elektroniniu paštu rašyti: <u9205354@muss.cis.mcmaster.ca>

LIETUVIŲ JAUNIMO DIENOS

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Praėjusio šeštadienio vakare Čikagoje buvo specialiai pagerbtas „Metų žmogus“, Lietuvos ambasadorius JAV dr. Alfonsas Eidintas. Jo pagerbimo puota įvyko Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Tačiau tą patį vakarą „Seklyčioje“ JAV LB Vokalinų reikalių tarybos ruošiamame Labdaros vakare, buvo ypatingai pagerbti du žmonės – **Viktoria ir Antanas Valavičiai**. Jiedu nepailstamai darbuojasi visur, kur tik reikia mylinčios širdies ir darbščių rankų: su Lietuvos Vaikų vilties organizacija, su Lietuvos Našlaičių globos komitetu, su visomis lietuviškomis organizacijomis; dažnai padeda ir „Draugui“, kai reikia išsiųsti laiškus, patalkinti renginiuose. Tai kuklūs, pareigingi, krikščioniški ir patriotiški lietuviai, verti daug daugiau negu puokštės gėlių ir kelių gražių sakinių. Tokiais geradariais savanoriais ne tik dabar, bet visuomet, rėmėsi lietuviškosios veiklos gyvybė.

Ateitininkų kūdžio 17 d. 1 val. p.p., Jaunimo centre. Visi kviečiami. Registruotis reikia pas Valeriją Žadeikiene tel. 708-424-4150.

Naujausi Lietuvos žemėlapiai, 27x37 dydžio, išspausdinti gerame popieriuje, jau gaunami „Drauge“. Puiki dovana kiekvienam lietuviui – Kaina 10 dol. Su persiuntimi – 11.50 dol.

Primename skaitytojams, kad „Drauge“ užsisakydami knygas ar kasetes, mokesčio iš anksto nesiųstumėte. Sąskaita gausite kartu su siunta. Pasitaiko, kad prašomų knygų ar kasetių nebeturime.

„Drauge“ draugai pokilyje lapkričio 18 d. Jaunimo centre. Iš kairės: Marija Remienė, Kazys ir Salomėja Dauliai.

Nuotr. Stasės Kazlienės

x TRANSPAK praneša: „Lietuvoje ilgiausias laiškas – 72.3 metro ilgio ir 52.5 cm pločio parašytas 1991 m. kovo 10 d. Vilniuje, čia įvykusios šventės „Su atgimimo diena“ metu vaikui parašė ir nupiešė „Linkėjimų laišką Lietuvai““. **Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntiniai** į Lietuvą. Maisto siuntiniai. **TRANSPAK**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

(sk)

x Dr. Janina Jakševičienė, Oak Lawn, IL, jau kelinti metai globoja našlaitį Lietuvoje. Pratešdama globą kitiems metams, atsiuntė \$150. Dėkojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x Inga ir Alfonsas Tukai, globoja našlaitę Laurutę Bukaitę Lietuvoje. Pratešdami jos globą kitiems metams, atsiuntė \$150. Dėkojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas.

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengimas tielsome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

Šeštadienį, gruodžio 16 d., 12 val., Čikagos lituanistinė mokykla, veikianti Jaunimo centre, ruošia Kalėdų eglutę. Bus vaidinimas „Kalėdų eglutė“, dainos, giesmės, tautiniai šokiai ir po programos bendros valės. 11:30 val. r. Čiurlonio galerijoje bus mokinių darbų parodėlės atidarymas. Į jį ir Kalėdų eglutę kviečiami tėvai, kaimėnės ir svečiai, kurie domisi lituanistiniu mūsų ateities kartų švietimu.

Penktadienio, gruodžio 8 d. laidoje, straipsnyje „Tik motiūtės dėka“ pasitaikė klaida: motiūtės Marijos dukters vardas yra Rasa (Kapočienė), ne Rita (tai vienos dukters – Kapočiūtės – vardas). Atsiprašome.

Šiandien, t.y. gruodžio 12 d., yra paskutinė proga registruotis į Pasaulio lietuvių centrą, Lemont, rengiamas kūčias, kurios bus penktadienį, gruodžio 15 d. Rezervacijas priima Aldona Palekienė, tel. 708-448-7436 ir Nijolė Stelmokienė 708-257-6846. Paskubėkite, kad netektų gailėtis, kai nebėliks vietos.

Kas sudaro šeimą? Tėvas, motina, vaikai, seneliai, kiti artimi giminės... Bet mes šeima vadiname ir savo tautą, o ypač ideologines organizacijas. Su tos šeimos nariais stengiamės švęsti ir didžiausias šventes, nes jos mus suartina, sujungia šiltais meilės ryšiais. Ateitininkiškos šeimos kūčios yra viena tokia šventė: ji bus sekmadienį, gruodžio 17 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Visi prašomi registruotis pas Valeriją Žadeikiene, tel. 708-424-4150. Kūčias rengia ir visus kviečia studentai ateitininkai.

Pasaulio lietuvių centro renginių komiteto būrys po sėkmingai praėjusio kalėdinės mugės gruodžio 2-3 d. Iš kairės sėdi: Bronė Nainienė – pirmininkė, Aldona Palekienė; stovi – Silvija Wade, Agutė Tiskuvienė, Alė Karaliūnienė, Stasė Simokaitienė, Lilė Juzėnienė, Vilė Marchertienė ir Nijolė Stelmokienė.

Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

Irena Truškunienė, Glendora, CA, apdovanojo „Drauga“ 250 dol. auka, siūsdama dviejų prenumeratų mokestį. Linkėdama geros sėkmės visiems darbuotojams rašo: „Linksmų, gražių šv. Kalėdų ir Dievo palaimos 1996 metams. Kalifornijoje „Draugas“ visada laukiama, ypatingai tie puikūs, lengvai skaitomi, gražiai lietuvių kalba vyriausios redaktorės vedamieji – tai tikra „Draugo“ puošmena. Ačiū Danutei Bindokienei“. Mielai rėmėjai linkime gražios švenčių nuotaikos ir gerų ateinančių metų, esame tikrai dėkingi už dosnią dovana ir nuširdžius žodžius.

x Valandėlė „MISTIKA“, kurios valandėlė dalyvaus japonai, kiniečiai ir lietuviai bus sekm. gruodžio 17 d., 12 val. p.p., Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte. Į labdaros koncertą, paremti bepalviais vaikais Lietuvoje, visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos Vaikų globos būrelis.

(sk)

x Naujuosius Metus su tikime mūsų Operoje, meniškai išpuoštoje Jaunimo centro salėje ir skambant „Traviatos“ operos garsams. Bus dviejų patiekalų karšta vakarienė, o kai su tikime naujuosius metus, šalti užkandžiai. Šoksime ir dainuosime grojant **Ričardo Soko** orkestrui. Asmeniui \$50. Visas informacijas teikia **Vaclovas Momkus**, šio pokylio vadovas: 312-925-6193. Kviečiame Jus jau dabar užsisakyti vietas. O visas pelnas skiriamas baltai „Jūratės ir Kastyčio“ operos pastatymo išlaidoms sumažinti.

(sk)

x MAISTO SIUNTINIAI Kalėdoms pradžiugins jūsų artimuosius, jei užsakykite iki gruodžio 20 d. **TRANSPAK**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-436-7772.

(sk)

x Dr. V. Dubinskas, Chicago, IL, globoja našlaitį Lietuvoje. Pratešdama globą kitiems metams, atsiuntė \$150. Dėkojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas.

(sk)

x Delikatesų parduotuvė NIDA, 2617 W. 71 St., Chicago, tel. 312-476-7675, praneša, kad dar nevelu užsisakyti maisto šv. Kalėdų ir Kūčių stalui. Turėsime įvairių mėsos gaminių: silkų, žuvų, kimštų lydekų, vinigretų. Be to, siūlome įvairių skanumynų: tortų, eglučių, pyragų, grybukų, šliūžų, agūnų pieno, kisielių ir kt. Šv. Kalėdų savaitę NIDA bus atidaryta 8 v.r. – 5 v.p.p. (nuo antr. iki šešt.). Kūčių dienai, sekmadienį, 8 v.r. – 3 v.p.p. Šv. Kalėdų savaitę, nuo antr. iki šešt., restoranas bus uždarytas. Linksmų švenčių jums linki NIDOS savininkai.

(sk)

x „Gimtasis kraštas“ yra plačiausiai skaitomas Lietuvos savaitraštis apie išeivius. Jis daugiausia rašo apie išeivius. Metinė prenumerata oro paštu tik \$60. Užsisakant ar prenumeratą pratešiant, kreiptis: Ed. Šulaitis, 1330 So. 51 Ave., Cicero, IL; tel. ir fax – (708) 652-6825.

(sk)

PARTIZANŲ GLOBOS FONDAS

Po apsilankymo partizanų dainininkų iš Lietuvos „Silo“ pavadinimu ir po sėkmingo pasirodymo lietuviškoje visuomenėje, daugelis tautiečių panorą jus paremti aukomis. Šiuos dainininkus globoja Lietuvos bendruomenės atstovai, energinga visuomenininkė Marija Remienė. Ji kreipėsi į Socialinio skyriaus vedėją Birutę Jasaitienę su prašymu suorganizuoti Lietuvos partizanams šalpos fondą. Visiems yra gerai žinoma, kad dabartinė Lietuvos vyriausybė, daugumoje yra valdoma LDD partijos, kadaiše partizanus, Sibiro tremtiniams skiria labai mažas pensijas, bet šių asmenų kankintojams, stribams skiria dideles sumas jų pensijoms. Atsižvelgiant į buvusio Lietuvos laisvės kovotojų vargus ir norint jiems padėti išbristi iš skurdų, buvo suorganizuotas Lietuvos partizanų šalpos fondo komitetas, į kurį įeina: Leonas Maskaliūnas, Antanas Pauzuolis, Povilas Vaičekauskas, Marytė Remienė ir Birutė Jasaitienė.

Buvo išsiųstinėti laišukai mūsų tautiečiams, prašant paremti partizanus bei jų šeimas bet kokio dydžio aukomis. Į kvietimą atsiliepė nemažas skaičius mūsų tautiečių. Kai kurie parašė ir padėrinančius laiškus. Štai keletas ištraukų: „Esu našlė – pensininkė, neturiu daug pinigų, bet partizanų šalpai siūniu auka ir taip pat prašau Dievo, kad laimingų jūsų gerus darbus“; „Esu pensininkė – ligonė, bet partizanų paramai noriu prisidėti nors ir mažyte suma“; „gerb. partizanų šalpos valdyba, prisidėdau prie Jūsų pastangų savo „našlės skatiku“, nes gyvenimo aplinkybės susidėdus, daugiau nebeįgalu. Tegu Dievo palaima lydi Jūsų gerą užsimojimą ir prašau

Bendras kūčias „Seklyčioje“ ruošia Vyresniųjų lietuvių centras gruodžio 23 d., šeštadienį, 4 val. popiet. Norintieji dalyvauti, sėsti kartu prie stalo ir laužti kalėdaitį su draugais bei pažįstamais – lyg viena, didele šeima – turi registruotis „Seklyčioje“ – asmeniškai arba telefonu 312-476-2655.

Ant. Pauzuolis

x Pinigų pervedimas į Lietuvą. Paskubėkite, Kalėdoms bus! Kreiptis į **TRANSPAK**, tel. 312-436-7772.

(sk)

Vytas Ruginis buvęs scenos, o dabar – televizijos ir filmų aktorius, Padėkos šventės savaitgalyje buvo atvykęs aplankyti savo tėvą Igną Ruginį, gyvenantį Cicero lietuvių apylinkėje. Šis 39 metų amžiaus aktorius užaugo Cicero lietuvių telkinyje, čia lankė lietuvių parapijos mokyklą, dabar gyvena Los Angeles apylinkėse ir ten vaidina televizijos bei kino filmuose. Dabar jau vėl yra bebaigiantis vieną filmą, kuris ateinančių metų pradžioje turėtų pasirodyti kino ekranuose.

x Ellinora Vinson, MC Minnville, TN, globoja našlaitę Lietuvą. Pratešdama globą kitiems metams, atsiuntė \$150. Dėkojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x „Lietuvos aidas“ – Vilniaus dienraštis, labiausiai skaitomas užsienio lietuvių. Numerį su juo susipažinti gali gauti kiekvienas, pranešęs savo adresą „LA“ igaliotiniui Broniui Juodeliui, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514, tel. 708-986-1613.

• Jeigu „Draugas“ į namus, tai gali būti ramus.

ŠVENČIŲ SVEIKINIMAI

Džiugių Kristaus gimimo švenčių Jums ir visiems, visoms, Jūsų bendradarbiams, sykiu – nuširdus ačiū už Jūsų pasišventimą.

Vysk. Paulius A. Baltakis, O.F.M.

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų visiems Amerikos lietuviams linki –

Amerikos Lietuvių Tautinė sąjunga

Mieli lietuviai, visi Lietuvos bičiuliai
Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Kanadoje

Kalėdinių žvakučių šviesa ir šiluma teabgaubia visus, kurie leidžia laikraščius, telkia žmones į lietuvių organizacijas, renka lėšas ir jas auksa, moko vaikučius ir vaikaičius liuanistinėse mokyklose, suka šokio ratelius ir telkia dainininkus, leidžia knygas, profesoriauja, rašo eilėraščius ir romanus, rūpinasi lietuvių radijo stočių veikla, dvasiškais dalykais ir parapijomis, pagalbos ir paramos organizacijomis vargstantiems Lietuvos žmonėms, domisi jų darbais ir rūpesčiais. Lai geroji švenčių dviasia lydi Šiaurės Amerikos lietuvių, tiek daug nuveikusius Lietuvos ir lietuvių labui laisvalaikio, savaitgalio, asmeninio poilsio ir asmeninių santaupų sąskaita.

Visiems Jums, kuriems rūpi Lietuva, tautos kalbėjimas prie Baltijos jūros, linkiu kuo džiaugsmingiau šv. Kalėdų ir derlingų darbų Naujųjų metų.

Visai netaikūs nustoti ūpo, tikėjimo rytdienos Lietuva, tautos pažanga ir laikia kaimynų valia, sprendžiant nepriklausomybės įtvirtinimo reikalus.

Ramybės, vienybės, sutarimo, naujų viltių ir sumanymų išsipildymo 1996-aisiais.

Dr. Alfonsas Eidintas
Ambasadorius

Mary Augustinas ir dr. Janė Kapočius sveikina visus gimines, draugus bei pažįstamus su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais.

Bronė Urbonas, St. Petersburg, FL, linki visiems „Draugo“ darbuotojams linksmų šv. Kalėdų ir laimingų, darbinių ateinančių metų. Ji sako: „Draugo“ laukiam ir skaitom su malonumu; jis kasdien darosi vis įdomesnis!

Jadvyga Poškienė, Oak Lawn, IL, sveikina visus gimines, draugus bei pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga, linkėdama visiems sveikatos ir sėkmės.

Ligija ir Julius Bardauskai sveikina gimines, draugus bei pažįstamus šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais, ir linki linksmiausių švenčių, o ypač laimingų Naujų metų.

Ona ir Vytas Šuopiai sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga, linkėdami nuotaikingų švenčių ir laimingų bei sveikų Naujų metų.

Aktorius Vytas Ruginis, neseniai viešėjęs pas savo tėvą Igną Cicero, IL, kartu su žmona scenos aktore, kurios profesinis vardas ir pavardė – Pipa Peartree.

Nuotr. Ed. Šulaitis

x Ellinora Vinson, MC Minnville, TN, globoja našlaitę Lietuvą. Pratešdama globą kitiems metams, atsiuntė \$150. Dėkojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)